

Старт

ИЛЮСТРОВАН
СПОРТЕН
СЕДМИЧНИК

Брой 5 ● 6 юли 1971 ● 25 страници

Издание на ЦС на БСФС

ВСИЧКИ СРЕЩУ

«АЯКС» И «ЧЕЛСИ»

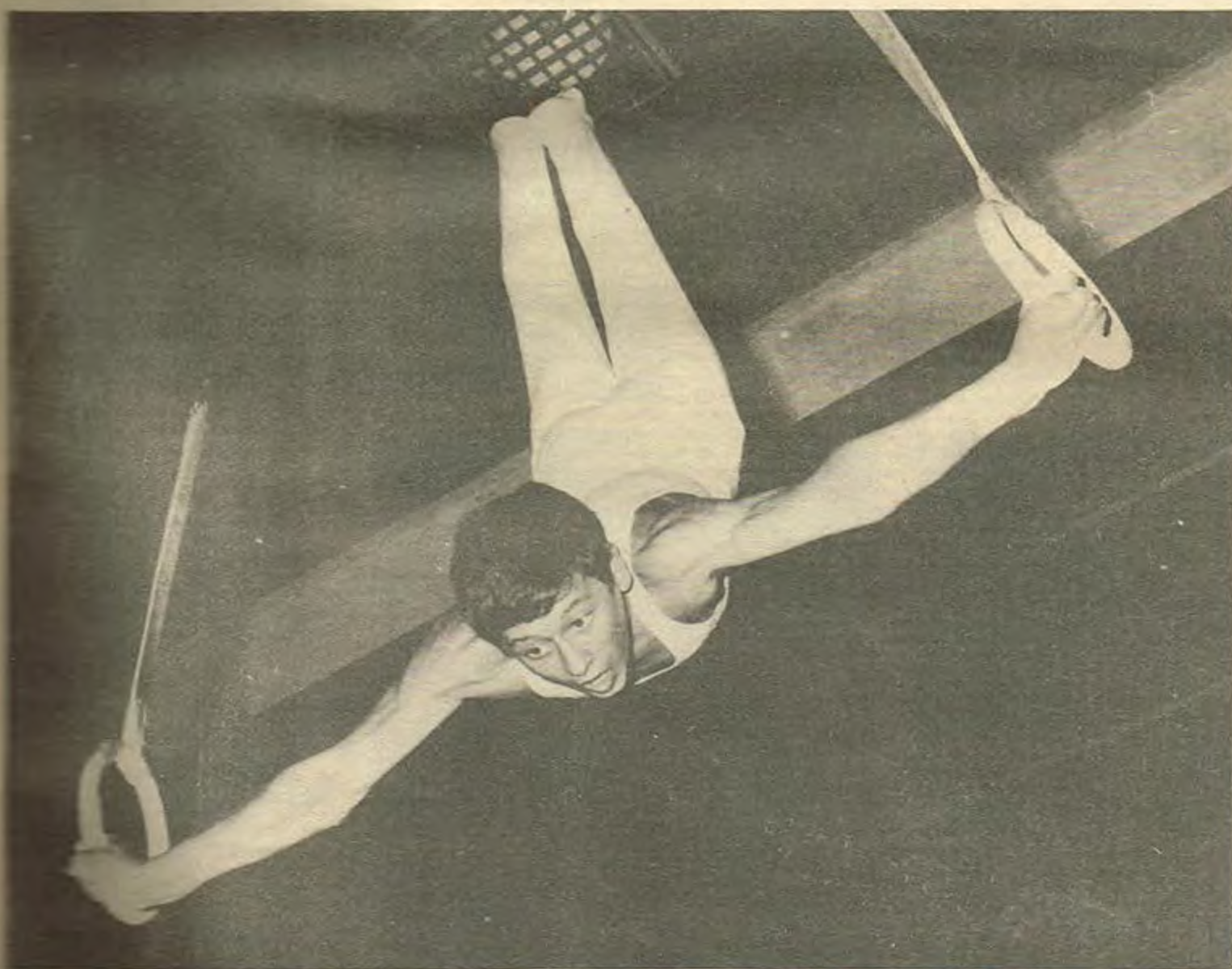
стр. 8—9

НЕЗАБРАВИМИТЕ

АСПАРУХОВ и КОТКОВ, два големи върха в българския футбол, не са вече между нас!

Друг, радостен бе поводът да подготвам тази снимка... Трагичната случайност ни принуждава да я използваме заради факт, който и сега изглежда невероятен.
Сбогом, Гунди! Сбогом, Кольо!

Андрей Керанов — чудесен многобоец с мъжки композиции. Възпитаник на „Черно море“ — Варна, на треньора Стефан Славков, който безспорно беше пръв между треньорите, така както Андрей бе пръв между шампионите.

ИСТИНАТА НА УТРЕШНИЯ ДЕН

„Това, което младежта пожелае — това ще бъде истината на утрешния ден.“ Тия ирклати думи на проф. Асен Златаров ни съпровождат, когато проследяваме прованите на най-младите в нашия спорт, пионерите и юношите. Много състезания има тия дни, на много места, по много спортове. Ще продължат и в следващите дни и седмици. Хубав преглед на нашите надежди!

Спомняте ли си повелата в решението на Политбюро: в близките 5—6 години да бъде постигнат поврат в масовизирането на спортовете и предимно на основните спортове — леката атлетика, плуването и гимнастиката. „Осъществяването на този поврат да се смята като общонационална задача, в решаването на която следва да се вземат цялата младеж...“

Спортът е на младите. Те са неговият дишан и утрешен ден. Подмладени са нашите отбори за олимпиадата в Мюнхен. А като мислим за следващата олимпиада, през 1976 г., трябва още сега да търсим онзи талант, които биха ни представили най-добре.

Сега те са в някои от тия отбори, които се състезават по многобройните терени из цялата страна. Да ги видим, да ги преценим, да ги насърчим, да им създадем условия да се развиват най-успешно!

Радват ни хубавите постижения, но двама повече ни радва това, че се разширява географията на пионерския и юношеския спорт. Как силно например се разпространява хандбейтът! Как се оформят силни средища на отделни спортове! Например това малко село Алдомировци, което жъне победи в баскетбола на малките...

И не само Алдомировци...

МЛАДИТЕ ВЛАДЕЯТ ТЕРЕНИТЕ

ТОВА СЕ СЛУЧИ...

ПРЕДИ 25 ГОДИНИ (7 юли) се състоя величествен Ден на физкултурата с голяма манифестация, на която физкултурниците и спортистите бяха поздравени от вождя и учителя на българския народ Георги Димитров. На състоянието се балкански състезания по спортна гимнастика: юбедители станаха Нено Мирчев (България), Мария Поп (Румъния) и Иборт на Югославия. Една седмица по-късно (13 юли) на боксовата реща София — Белград в присъствието на Г. Димитров българските юксьори победиха с 10:6.

НА 8 И 9 ЮЛИ 1934 г. в София се състоя балканска само по десетолетна (единствена у нас преди войната), която бе спечелена от Любен Дойчев в остър двубой с известния югославянин д-р Буратович.

НА 7 ЮЛИ 1943 г. в Будапеща българският женски баскетболен отбор, ръководен от Хр. Хайтов, победи неогавано, но заслужено и убедително илия унгарски отбор с 26:11. Най-добре от българките са играли Митка Маркова, както и младата бъдеща звезда Калинка Симанова.

ПРЕДИ 25 ГОДИНИ (7 и 8 юли) на толиния колодрум България победи ГДР с 4:1. В отделните дисциплини победата спечелиха: бързина — Цвятко Георгиев, отборно преследване — България (Ст. Иванов, Ил. Кръстев, Д. Бобчев, Т. Дишев), 1 км — Циглер и М. Димов, 5 км — Циглер и М. Димов, 10 км — Циглер и М. Димов, 15 км — Циглер и М. Димов, 20 км — Циглер и М. Димов, 30 км — Циглер и М. Димов, 40 км — Циглер и М. Димов, 50 км — Циглер и М. Димов, 60 км — Циглер и М. Димов, 70 км — Циглер и М. Димов, 80 км — Циглер и М. Димов, 90 км — Циглер и М. Димов, 100 км — Циглер и М. Димов.

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ (8 юли) известният съветски атлет Михаил Кривоносов хвърли за първи път в историята на атлетиката чук над 66 м — 66,38 м. През същата година той подобри три пъти световния рекорд след като прекрати състезателната и дейност, кандидатът на педагогическите науки М. Кривоносов се повети на треньорска и научна дейност и допринесе много за големите успехи на съветските състезатели на хвърляне чук, от които седем надвършиха 70 м (от всичко седем над 70 м): световният рекордior А. Бондариук — 75,48 м, Р. Клим — 74,52 м, Шупляков — 73,72 м, Я. Гамски — 71,14 м, В. Хмелевски — 70,62 м, Максимов — 70,56 м и Г. Комдрашов — 70,52 м.

ПРЕДИ ДЕСЕТ ГОДИНИ (10 юли) сборният отбор на СССР по футбол стана първият носител на Купата на европейските нации (сегашното европейско първенство), като победи в Париж на финала Югославия с продължения с 2:1 (0:1, 1:1). Преди ова СССР елиминира Унгария с 3:1 (1:0 в Будапеща) и Чехословакия с 3:0. На финала СССР игра в състав: Шшин, Чохели, Масльонкин, Крутилов, Войнов, Нето (капитан), Метревели, Иванов, Понеделник, Бубунин и Месхи.

ПРЕДИ ДЕСЕТ ГОДИНИ (12 юли) в София се състоя първата отборна среща по свободна борба между България и САЩ. Българските борци спечелиха убедително със 7:1. Българският отбор бе в състав (по реда на категориите): Н. Димитров, Н. Заев (единствен загуби от Тери Максен), Ст. Колев, Е. Вълчев, П. Дерменжиев, Пр. Гарджев, Н. Станчев и Л. Ахмедов.

По време на тренировка или състезание, при форсирано движение, преминаващо границите на еластичността на тъканите, спортистът усеща остра болка в колянната става, която го принуждава да прекрати спортното занимание. Колянното по-бързо или по-бавно отича поради излялата се в ставната кухина кръв, ограничава се обемът на движенията. Движенията са болезнени. Среща се и блокаж на ставата, ако скъсаният мениск се е заклепил между ставните крайща на бедрената кост и големия пищял. Ако блокаж няма, на другата сутрин вече неориентираната в самото начало болка добива своята локализация — във вътрешната или външната страна на ставната цепка, по хода на вътрешната или външната странична връзка на колянното, в областта на техните залавни места или някъде дълбоко вътре в ставата.

КАКВО Е СТАНАЛО?

Скъсване на менисуса, дължащо се обикновено на грешка в изпълнението поради недостатъчно владение на техническите прийоми на дадената спортна дисциплина. Това се потвърждава от обстоятелството, че тази травма се наблюдава по-често при състезатели с малък спортен стаж. При спортистите с дълъг спортен стаж болките в ставната цепка могат да се дължат също на увреждане на менисуса, което обаче се нарича менископатия. Тя е резултат на многократните пренапрежения на менисусите през спортната кариера. В тези случаи менисусът не е скъсан.

Преумората или непълното възстановяване между две тренировки или състезания също е предразполагаща причина към скъсване на менисуса. При увреждане на менисус ставата отича поради напъването ѝ с кръв. Това се случва и при следва-

УВРЕДЕНИИЯТ МЕНИСК...

Д-р Никола КОЛЕВ

зав. травматологично отделение при РЦСМ

щите едно-две изкълчвания на менисуса във вътрешността на ставата, а след това, когато страданието се хронифицира, ставата започва да се пълни със ставна течност („вода в колянното“) поради дразненето, което разкъсаният и разместен мениск

В първите дни след травмата, когато ставата е пълна с кръв, не може със сигурност да се постави диагнозата. Изключение има в случаите, когато ставата е блокирана от зацепвания между костите разкъсан менисус. Ето защо правилно е веднага след травмата да не се провежда оперативно лечение, а да се лекува чрез гипс и последваща физиотерапия, лечебна физкултура и т. н. Ако и след това колянното продължава да отича често, да боли и блокира, операцията е наложителна в срок от около 3 месеца от разкъсването.

Не е желателно разкъсаният менисус да се държи повече от три месеца в ставата, защото неговото частично или пълно заклепване води до увреждане на ставните хрущяли, резултат от което е развитието на една деформираща артроза.

Прогнозата след своевременно оперативно отстраняване на менисуса е добра. Спортистът може след 2 1/2—3 месеца отново да упражнява любимия си спорт. Късното изваждане на менисуса, когато вече е налице деформираща артроза, води до премахване на блокажите, но не и до премахване на болките, защото те се дължат на увредените хрущялни покривки на костите, образуващи ставата. Лечението на деформиращата артроза е трудно и не винаги успешно.

НАУКА И СПОРТ

упражнява върху ставните хрущяли и вътрешната стена на ставната торбичка.

ЛЕЧЕНИЕ

Суверенното средство за радикално лечение на скъсания менисус е оперативното му частично или пълно отстраняване. Това се налага във всички случаи, когато менисусът е разкъсан. Но когато той е пристенно отлепен, поставянето на пострадалия крайник в гипс за срок от 5—6 седмици след изваждането на кръвата посредством пункция дава добри резултати. Възможно е приравняването на отлепената пристенна част. След свалянето на гипса се провежда курс физиолечение, водолечение, лечебна физкултура и масаж.

КОЛЯННА СТАВА — ПРЕДЕН П
1. Бедрена кост. 2. Предна връзка. 3. Задна връзка. 4. Външен менисус. 5. Преден менисус. 6. Вътрешен менисус. 7. Малък пищял.

КОЛЯННА СТАВА — ЗАДЕН П
1. Бедрена кост. 2. Вътрешна връзка. 3. Външен кондил. 4. Външна връзка. 5. Вътрешна странична връзка. 6. Външен менисус. 7. Преден менисус. 8. Малък пищял. 9. Голям пищял.

НИСЪК ИЛИ ВИСОК СТАРТ

Въпросът за стартирането е вълнувал редица поколения атлети. Всяко едно от тях се е стремяло да постигне все по-високи резултати. И ако до вчера някои постижения ни изглеждаха недостижими, днес те са реалност за мнозина. Развитието на спорта открива нови, по-ефективни способности за по-нататъшното усъвършенстване на отделните дисциплини. Ето след близо 75-годишно пълно господство на ниския старт в последно време започна да си пробива път една нова концепция. Впрочем тя не е нова, тъй като е господствувала в древна Елада, пък и в края на миналия век. Става дума за високия старт в спринта. Колкото и изнена-

ващо да е становището за високия старт, напоследък той намира почва сред някои изтъкнати спринтьори. И то не на 400 м, а на 100 м, след като всеки знае, че всички рекорди в най-бързия спринт са достигнати с нисък старт.

Изведнъж да се скъса със старите разбирания и навици е много трудно. В края на краищата решаваща присъда произнесе практиката. Така беше и със стила на Фосбъри — „флор“, към който мнозина специалисти бяха настроени скептично. Но ето че след завоюването олимпийската титла в Мексико от неговия автор той се практикува вече от голям брой състезатели, и то много

резултатно. Ниският старт е демонстриран първи път през 1887 г. от Чарлс Рил и неговия треньор Майк Фи. Но едва след победата на мас Бурке на първите олимпийски игри в Атина той завладява в следващите олимпийски игри разлика от първите, няма спортисти, които да стартират с високия старт непрекъснато. Обява и усъвършенствува, а остава да се споменава в спортните истории.

Напоследък някои специалисти твърдят, че високият старт открива големи възможности от него изтъкват, че усъвършенстването на висок старт има предимство над всичко с това, че отстранява тежестта на тежестта на телата, стрела бягането започва със телни и широки крачки и по-рано да се набере максимална скорост. При всички случаи говорят за усъвършенстване на старта.

На снимките високият старт демонстрира от известния спринтьор Пол Наш, който с него е пробягал 100 м за 10,2 сек. атлет обаче има регистрирани постижения от 10,0 сек. и 10,1 сек. с нисък старт. Той обаче е в най-скоро време благоденстване на модернизирания висок старт пробяга 100 м под 10 секунди.

(По материали на „Атлетизъм“, Тодор КАЛЕВ)

Снимка 1: При команда „старт“ предното блокче е на стартовата линия, а задното — близо до крака на колянното, на ръце лежат на колянното, кракът, с което допринасят за неговото равновесие.
Снимка 2: Момент след изстрела с оглед заемане на стартова позиция.
Снимка 3: Спринтьорът е в стартова позиция и очаква изстрела.
Снимка 4: След изстрела кракът на стартовите блокчета

Старт

ИЛЮСТРОВАН
СПОРТЕН
СЕДМИЧНИК

СОФИЯ
СТАДИОН „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
ИНДЕКС 20121

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ: главен редактор — Недялко ДОНСКИ, Асен НЕЙКОВ, Богомил НОНЕВ, Ваня ВОЙНОВА, Вълко ПЕТРОВ, Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митко ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, Павел ВЕЖИНОВ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Ясен АНТОВ.

Художествен редактор: Дочо ДОЧЕВ.

ДЪРЖАВЕН ПОЛИГРАФИЧЕСКИ КОМБИНАТ „ДИМИТЪР БЛАГОВ“

КРОУЛЪТ

...И НЕГОВИЯТ РОМАН

Шест век преди нашата ера. Леандър преплувал Дарданелите, за да отиде при своята любима Херо. Но една нощ огънят, запален от нея, за да сочи пътя на своята любовница, загаснал и Леандър се изгубил. Отчаяната Херо се самоубила. Образът на двамата влюбени е увековечен в монета, която се пази в Британския музей. На монетата Леандър е изобразен как плува... Следите на този стил обаче постепенно се губят. И хората започват да плуват по нов начин — брус, брус и странично. Скоростта все още не ги вълнува. Но ето че англичанинът Джон Треджън в края на миналия век направил революционно изменение — както лежал на гърди във водата, той започнал да изважда над повърхността и двете си ръце — ту едната, ту другата, като придружавал техните загребвания с движението на краката, приличащи и на брустовата, и на страничната монета. При това се получавало едно непрекъснато въртене на тялото около своя дясно, което правело стила на Треджън не особено ефективен. И все пак „треджънът“ бил най-бързият плувен стил. Необходимо било обаче да се премахне спиращото въздействие на краката при събирането им за полезната фаза — монетата. Първите опити на австралиеца Лейн и на унгареца Халмай още през 1900 г. да работят с краката си във вертикална посока били неуспешни — те бързо се изморили, не успявали да постигнат непре-

къснатост и равномерност. „Ако краката пречат — да се плува само с ръце“ — предложил Халмай. И почти до съвършенство разработил движението на ръцете — още една крачка към съвременния кроул! 1902 г. Англичанинът Рихард Кевил за първи път демонстрира успешно стил — разновидност на треджъна, при който краката работят във вертикална посока. Американецът Чарлз Даниелс бързо възприема новия стил и като съгласува успешно всяко движение на ръцете с едно движение на краката, става родоначалник на нов вид плуване — двукрактов кроул. Вече можем да употребяваме названието кроул. Новият стил е получил името си, след като всич-

ки го оприличили на пълзене (на английски кроул означава пълзене). Със своя кроул на олимпиадата през 1908 г. Даниелс печели първото място с нов световен рекорд — 1.05,6. Привържениците на треджъна са далеч назад. Родил се новият стил — кроул! Кроулът на Дук Каханамоку — хаваяец от Хонолулу, който още от малък наблюдавал как плуват снорхълниците му от местните племена — вече е „голямата революция“. Каханамоку преди всичко учестил движението на краката във вертикална посока, като намалил амплитудата на удара за разлика от треджъна; след това се научил да диша на една страна при всяко загребване на ръцете, успял да постигне съгласуваност при загребванията на ръцете и оттам — равномерен и не така уморителен ход. Преимуществата на този стил проличали на олимпиадата в Антверпен — Каханамоку победил с нов световен рекорд на 100 м — 1.00,4 мин. Спорът „треджън—кроул“ бил разрешен: Кроулът станал стилът на победителите... За много години в аванс това доказа Джон Вайсмюлер!..

зан — приятелят на животните, справедливия човек. Приятелите на спорта запомниха Джон Вайсмюлер, най-популярния кроулист на столетието, първия плувец, прекрачил бариерата на едната минута в 100-те метра. ...Това са годините, когато се води голямата борба за утвърждаване на кроула. Стилът на капитан Джон Артур Треджън и нововъведенията на хаваяец Дук Каханамоку намират свое средно разрешение в плуването на популярния швед Арне Борг. На 18 август 1921 г. в Християния (Норвегия) той подобрява световния рекорд на 1000 м св. стил — 14.18,8 мин. Честолубието на известния американски треньор Уилямс Бахрак е засегнато. Той обикаля плажовете и басейните, за да търси таланти. В края на октомври 1920 година сред къ-

пещите се в илинойския басейн Бахрак открива това, което търси — 15-годишният Джон Вайсмюлер е висок 187 см, тежи само 73 кг, а капацитетът на белите му дробове е повече от 5000 куб. см. Преди всичко — разказва Вайсмюлер в книгата си „Моите спомени“ — Бахрак ми откри тайната на отпускането на мускулите, тайната на почивката по време на загребването. Той ме научи да почивам, без да намалявам скоростта си. А на тренировките ме караше непрекъснато да мисля за грешките си, да изпльнявам безпрекословно всичките му нареждания... Така възпитаникът на Уилямс Бахрак с часове тренирал само краката си с

«ТАРЗАН» И РЕКОРДИТЕ

отбележим само, че две години след срещата си с Бахрак Джон Вайсмюлер притежава всички световни рекорди в кроула: 100 до 500 метра; има повече от 60 златни медала за победите си в пет поредни години не е победен нито веднъж; световния му рекорд на 100 ярда се задържа повече от 20 години, 10 години никой не можа да се доближи до рекорда му на 100 м — 57,4 сек., поставен на 17. II 1924 г. Вайсмюлер има пет златни олимпийски медала и е първият плувец, преодолел 5-минутната граница на 400 м — 4.57 мин. на 6. III. 1923 г. Пътят към „космическите“ скорости в плуването бе открит. Кроулът бе

беден!

ХРИСКА НИКОЛОВА — първата българска плувкиня, която „проби ледовете“ и завърши с победа немалко международни състезания. „Марчето“ (така я звалят всички приятели на плуването) първа записа името на българските състезатели в най-предните страници на съдийските протоколи на големи турнири, европейски първенства и олимпийски игри. Доскоро тя притежаваше всички рекорди в свободния стил. Сега традициите, създадени от нея, продължава приятелката ѝ Хриска Пейчева...

«А ЗАЩО НЕ С МЪЖЕТЕ...»

...Беше малко след откриването на тазгодишното плувно лято. На състезания на столичния басейн „Диана“ в програмата не беше предвидена дисциплината 1500 м св. стил за жени. А **ХРИСКА ПЕЙЧЕВА** от „ЖСК—Спартак“ (Варна) — на снимката горе — пожела да направи опит за подобряване на републиканския рекорд точно на тази дисциплина. Как да плува? Сама? „А защо не с мъжете?...“ — даде някоя идея. И на старт застанаха седем мъже и Хриска Пейчева. Осем души, сред които талантливата варненска плувкиня финишира четвърта. Да, Хриска Пейчева може да се бори и с мъжете. Това тя доказа вече неведнъж на състезания у нас и в чужбина... През 1969 година Хр. Пейчева беше още пионерка. Тогава тя стартира на републиканската спартакиада сред девойките и спечели пет

златни медала. Това беше възрастност и „старт“ към голямото майсторство. Талантливата възпитаничка на Х. Чекъров започна все по-често да спира стрелките на хронометрите преди рекордните постижения. И сега Хриска има всички най-високи постижения у нас в кроула — от 100 до 1500 метра! Тя успешно поема победната щафета от съгражданката си Мария Николова и запази хегемонията на варненки сред най-бързите плувкини в страната. Победителка на 100 м св. стил на първата балканска да по плуване в Измир, втора (сред 30 участнички) на международния турнир за купата на в. „Комсомольская правда“, с цяла колекция от медали, симпатичната светлоока варненска плувкиня все още не е казала най-силната си дума. Та тя е едва 17-годишна. А и предстоят не едно и две интересни състезания...

„Това момче е готов шампион“ единодушно изказваха мненията специалистите, когато на първенство на Варна през 1962 г. за първи път на старт сред пионерите видя високия и твърде здрав за възрастта си **ТОНИ СТАТЕЛОВ** (на снимката вляво). Възпитаникът на заслужил треньор Алекси Алексиев не остава прогнозите без покритие. Само 1 години по-късно той вече беше в националния отбор и успешно мерсили с такива кроулисти като В. Попов, Й. Александров и Н. Русев. И в същото време бе

С ПОГЛЕД КЪМ МЮНХЕН-72

и отличник в училище. Сега по дойде ред на друг вид „специалсти“ да умуват: „Ако Тони отдели по-малко време за уроци, а повече за тренировки, ехее... какви ще бъдат резултатите му.“ Младият плувец обаче не се смутя и от тези проорочувания. Той успешно продължи „да носи две дини под една мишица“, като на практика доказва че над всичко стои желанието, трудолюбието, стремежът към нещо по-добро...

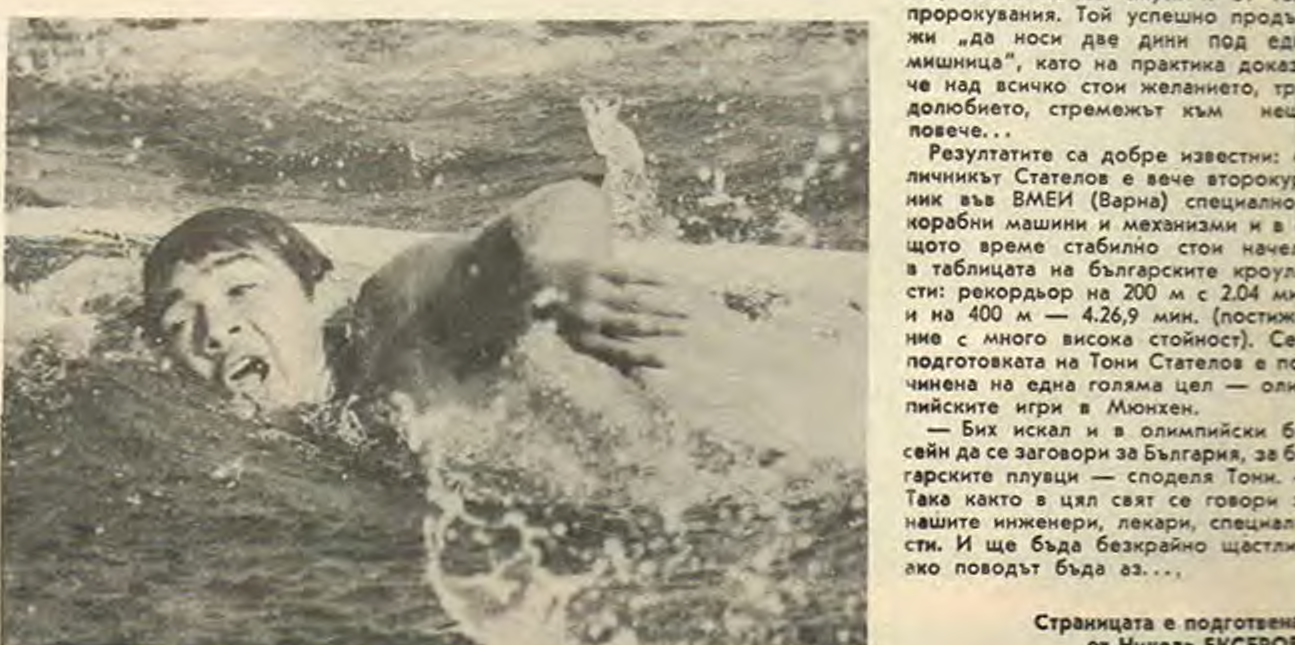
Резултатите са добре известни: личникът Стателов е вече второкурсник във ВМЕИ (Варна) специалност корабни машини и механизми и в същото време стабилно стои начел в таблицата на българските кроулисти: рекордьор на 200 м с 2.04 мин и на 400 м — 4.26,9 мин. (постижението с много висока стойност). Сега подготовката на Тони Стателов е починена на една голяма цел — олимпийските игри в Мюнхен. — Бих искал и в олимпийските басейни да се заговори за България, за българските плувци — споделя Тони. — Така както в цял свят се говори за нашите инженери, лекари, специалисти. И ще бъде безкрайно щастливо ако поводът бъде аз...

НАЙ-БЪРЗИТЕ...

Не беше много отдавна времето, когато една сравнителна таблица за най-добрите постижения в плуването в света и рекордите на България не само не създаваше база за сравнение, но и настройваше към паникьозност. Но „наследството“, което получи българските плувци — един повече от „детски“ резултати, — вече е изконсумирано и сравнението може да покаже само напредък и тенденции за още по-бързо развитие. Съдете сами от рекордите ни на 9. IX. 1944 г., достиганите ни най-добри постижения и върховете в Европа...

ЖЕН:		Реп. рекорд	Евр. рекорд
100 м	9. IX. 1944 1.55,5 Ж. Димитрова нова рекорд	1.02,4 Хр. Пейчева	0.59,3 Г. Вецоко (ГДР)
200 м	9.12.0 М. Маринова нова рекорд	2.16,5 Хр. Пейчева	2.08,2 Г. Вецоко (ГДР)
400 м	—	4.54,7 Хр. Пейчева	4.32,8 Б. Земиш (ГДР)
800 м	—	10.18,3 С. Нейкова	9.29,1 Нойгебауер (ГДР)
1500 м	—	20.42,4 Хр. Пейчева	18.11,6 Калигарис (Ит.)
МЪЖЕ			
100 м	1.07,9 Ю. Русев	0.56,2 Юл. Русев	0.52,8 М. Русо (Фр.)
200 м	2.07,7 Т. Стателов	2.04,0 Т. Стателов	1.55,2 Фаснахт (ГФР)
400 м	4.26,9 Т. Стателов	4.26,9 Т. Стателов	4.02,6 Г. Ларсон (Шв.)
800 м	9.27,0 Юл. Русев	9.27,0 Юл. Русев	8.41,4 Фаснахт (ГФР)
1500 м	17.55,4 Хр. Пейчева	17.55,4 Юл. Русев	16.19,9 Фаснахт (ГФР)

ПРОЩАЛНО

СЕРАФИМ СЕВЕРНЯК
лауреат на Димитровска награда

Не ми се иска да пиша реквием — те бяха мъже и във футбола, и в живота. Трябваше да се изправим лице с лице срещу отпечатания некролог, за да се убедим, че и воинското звание им отива...

В този ден на трагични нещастия хората не можеха да повярват — дори ония, които никога не бяха стъпвали на стадионите, — че двамата любимци няма да се появят никога повече на терена. Те си бяха извоювали с талант, труд и чест правото да бъдат любимци. Последният им мач не се състоя, но те спечелиха последната среща, защото ще надживеят смъртта. Любителите и ценителите на този кавалерски спорт — футбола — не само че не ще ги забравят, но още дълго напред ще сравняват с тях и с тяхното майсторство онова, което ще гледат...

Всички в края на краищата сме смъртни и ако много ни боли, то е защото Георги Аспарухов и Никола Котков напуснаха този грешен свят невероятно млади. И тъкмо защото в ранната си младост те дадоха много, може би всичко на спорта, ние ги бяхме приели отдавна като зрели творци и състезатели и изтърпнахме, когато прочетохме за сетен път рождението им дати. Нелепо е да се умира толкова рано и само убеждението, че те бяха осъществили мечтите си на големи спортисти, може донякъде да неутрализира дълбоката ни скръб.

В такива тъжни часове човек неволно се пита: дали те, които ни създадоха толкова радостни възбуждения и празници, получиха от нас онова, което наистина заслужават! Те имаха невероятната популярност и се ползуваха с широка и спонтанна любов наистина. Имаха знания и почит в обществото и това е по-важно и закономерно. И ако се питаме дали им се отблагодарихме докрай, то не е, за да ровим в миналото, а защото след такива неочаквани драми ние трябва да ставаме по-прецизни и по-азискателни, да извисяваме спортната етика и морал, да усъвършенствуваме нашите нрави в борбата си за хармонична личност и справедливо общество. Защото — по думите на поета — човек има нужда от малко неща, но само докато живее.

Едно е съвсем сигурно — те ще останат най-висок пример за всички. И за публика, и за състезатели. Пример на трудолюбие и преданост, на коректност и другарство, на майсторство, което граничи със съвършенството, и на истинското творчество в играта. И двамата бяха нападатели, и то от най-ярките, с най-активна и красива линия. И двамата бяха резултатни и носеха много внезапна радост и дълбоки преживявания на ония, които ги обичаха. И двамата бяха етични и това може би най-дълго ще се помни. Не всекиму е съдено да бъде кумир и не всеки може да издържи на човешките си плещи бремето на неочакваната слава...

Времето ще минава, ще дойдат нови таланти и любимци, животът продължава. Техните имена ще останат като понятие за мъжество, спортменство и чест. Ще бъдат записани във футболната история, с тях ще бъдат назовани игрища и школи — човек е устроен така, че помни голямото и значителното дори когато не е бил негов съвременник. И в това всъщност е едно от утешението пред такива трагедии като за губата на Аспарухов и Котков.

Нека тези думи бъдат като шапа пръст върху пресните им могили!...

Ето последните автографи на Георги Аспарухов и Никола Котков. Взети са около час преди трагичната им гибел.

ПОСЛЕДНИТ АВТОГРАФИ

... Редакцияните плакове предвиждаха да предсвим с цветни снимки черните български отбор, които ще участвуват в европейските клубни турнири. И точно на мен се падна задачата да осигуря автографите на вицешампионите.

Беше сряда, около 9 часа. На стадион „Левски“ — обикновено работно строението бе ведро — следната победа на „Левски-Спарак“ в първенството вдъхваше увереност пред финалния мач за титлата на Съветската армия. Имаше шеги, закачки.

Сред първите, които молих за автограф, бяха Котков. По-късно се подписа и Аспарухов.

Когато напусках стадиона видях Аспарухов да се качва в своята „Алфа Ромео“ с четири деветки номера. Притича и Котков седна до него и потегли.

И сега са пред очите — Аспарухов в тъмна спортна риза, Котков в гантен костюм, с вратовязка.

И сега не мога да повярвам, че няма да се видят нат...

Веселин ЛЕСИНГЕРО

НА 52 КМ ОТ СОФИЯ

Наистина не можахме да повярваме, когато вестта стигна в редакцията на „Старт“. Надделя журналистическият дълг и тръгнахме за мястото на катастрофата.

... В края на последната права от спускането на Витиня към Ботевград, само на няколко метра от знаците, които сочат 52 км до София, колата на Аспарухов бе връхлетяла върху излизания от страничния път [отклонение за Арабаконашкия проход] товарен автомобил Сф А 05—50. Той и неговото ремарке са препречвали магистралата и колата на Аспарухов се е блъснала в тях, след като се е влачила на спирачки повече от 30 метра. От удара е бил разрушен резервоарът на ЗИЛ-а и предната част на леката кола. Избухнал го-

лям пожар, който засега сериозно товалята кола и обгорил напълно „Алфа — Ромео“, от което бс останала само металическа част.

Така Аспарухов и Котков не стигнаха Враца, където трябваше да бъде честван юбилеят на „Ботев“...

Ръцете трепереха, когато трябваше да се направена тази толкова неприятна снимка. После в колата всеки започваше някой разговор за себе си спомен с двамата изключително футболни и спираше.

В такива минути мъжете мълчат...
Иначе трябва да плачат!

Митьо ЕКСЕ

„ЖСК-СПАРТАК“ — от ляво на дясно: — Ив. Филипов — пом. треньор; Д. Дончев, С. Стайков, Т. Димитров, Б. Коцев, А. Санданов, Ив. Колев, Й. Бончев, Т. Димитров, Д. Беров, Т. Кочев, С. Семов — старши треньор; клекнали — Р. Няго, К. Масропов, Ив. Танев, Д. Динков, М. Бончев, П. Годев, Д. Ангелов — капитан.
Снимка: Тодор ПИРИНСКИ

ОТНОВО ПРИ «ГОЛЕМИТЕ»

СЪДБАТА НА НОВАЦИТЕ

Първенствата в „Б“ републиканските футболни групи преминаха при подчертано превъзходство на „ЖСК-Спартак“ (Варна) и на „Берое“. Те осигуриха връщането си при майсторите далеч преди последния кръг.
Стари познати на привържениците на „големия“ футбол у нас, и двата състава безспорно ще привлекат — особено в първите кръгове — вниманието на почитателите на футбола.
Ние помолихме старши треньорите на двата отбора да отговорят на въпросите на „Старт“:

1. Кои качества на вашия отбор му осигуриха връщането в „А“ РФГ?
2. Кои бяха най-трудните (всъщност решаващи!) моменти в първенството?
3. От какво естество са трудностите, които очаквате в групата на майсторите?
4. Мислите ли, че разполагате с достатъчно футболисти, способни да играят с успех в „А“ група?
5. Възнамерявате ли да попълните отбора с нови състезатели?
6. Какво класиране предвиждате на отбора в предстоящото първенство?

Стефан СЕМОВ, старши треньор на „ЖСК-Спартак“:
1. Сплотеността на колектива и неговата непреклонна воля за победа! Тези две качества решиха изключително важни мачове в хода на завършилото първенство в нашата северна „Б“ РФГ.
2. Трудните моменти бяха много. Трябваше да пазим аванса от няколко точки, програмата на първенството често предаждаше ние да гостуваме тогава, когато съперникът ни „Бдин“ е домакин... Тъй стана и при мача ни с „Добруджа“ в Толбухин, където при евентуална наша загуба разликата ставаше само една точка! Победихме в тази възлова среща с 3:0. Това ни даде огромно психологическо предимство.
3. Отборът ще смени „климата“ и основният проблем за нас е да се приспособим към условията и изискванията на „А“ РФГ. С намерение сме да играем нападателно, но за това ще трябва да извършим някои вътрешни размествания както в защитата, така и в нападението. Мисля, че на всяка цена трябва да се повиши общата бързина на от-

бора и скоростната издръжливост на всеки състезател!
4. Имаме невралгични постове. За щастие те са малко и евентуалните промени не ще изменят общия облик на играта на отбора.
5. Промени ще има, но сега не мога да спомена със сигурност нито едно име. Този въпрос ще бъде решен на специално заседание на футболната секция и треньорския съвет на дружеството.
6. Трудно ще ни бъде като новаци в групата на майсторите. В продължение на пет години ние играхме в „Б“ РФГ... Но като имам предвид качествата и игрите на някои отбори от майсторската група, „ЖСК-Спартак“ би могъл да заеме в крайното класиране на предстоящото първенство 10—12 място.

Димитър ГРИГОРОВ, старши треньор на „Берое“:
1. Според мен — голямото спортно трудолюбие. Благодарение на него всеки от състезателите подобри скоростната си издръжливост, бързината, повратливостта. Важен момент в усилията ни за влизане в групата на майсторите бе непрекъснатата техническа шлифовка на играчите. Към тези две качества бих прибавил и тактическата зрелост на отбора, неговата ясна игрова концепция.

2. За нас всички срещи, без изключение, бяха тежки... Ще ми се да отбележа, че съдийството беше посредствено и на моменти затрудняваше нашата игра. Все пак и аз, и играчите сме запомнили като най-тежък момент загубата ни в Благоевград от „Пирин“.
3. Нямаме проблеми по отношение аклиматизацията в „А“ група — та ние изкарахме само едногодишен стаж в „Б“ РФГ...
4. Разбира се! Мисля, че всеки мой състезател има достатъчно качества да играе успешно сред майсторите. Използвам случая да изкажа своето задоволство от целия отбор и най-вече от халфовете Евг. Янчовски и Ив. Вутов, както и на нападателите П. Петков, Белчев и М. Димитров!
5. Генерални промени в отбора няма да се правят. Разбира се, ние сме насочили поглед към 3—4 състезатели, които възнамеряваме да включим в игра в отделни срещи през това първенство...
6. В златната среда! Ние сме привърженици на агресивния стил на игра. А той носи успехи... Нашият девиз е: „Днес по-добре от вчера!“

„Берое“ и „ЖСК-Спартак“ — истината не са новаци в истинския смисъл на думата. И все пак те ще бъдат считани през целия сезон за новодошли в групата на майсторите... Така е след всяко завършено първенство.

Каква е съдбата на новациите групи на най-силните? Традициите у нас говорят, че състезанията са невъзможни. И причините са ясни — подобни изненади (примерно новакът да спечели титлата...) са известни само в страните с професионален футбол, където на базата на покупко-продажбата могат да променят цели състави, да закупват супер-играчи да изменят цялостно облика на един отбор.

Въпреки всичко има някои новаци, които и у нас са се класирали (почти!) сензационно. Так през 1951 г. „Спартак“ (Сф) за второто място, през 1952 г. — „Ломковит“ — третото, през 1954 г. — Завод 12 — четвъртото. Но това бяха години на реорганизации. След стабилизирането на системата на първенството най-добро класиране при влизането си в „А“ РФГ са постигали: „Марек“ — пети през 1961 г., „Спартак“ (Сф) — пети през 1963 г. и „Етар“ — шести през 1970 г.

Затова пък много често новациите са принудени да напуснат групата още същата година. Такива случаи в „А“ РФГ са повече от дузина. И най-куриозен е случаят през 1953 г., когато изпаднаха четири петте нови отбора...

Какво ли ще стане с „Берое“ „ЖСК-Спартак“?

ДОСЕГА СРЕД МАЙСТОРИТЕ

„ЖСК-СПАРТАК“: трето завършване

Година	М	П	З	Г	Г	Г
1969	18	1	6	37:27	22	
1970	18	5	7	40:27	25	
1971	18	4	6	16:37	14	
1972	18	7	9	34:42	23	
1973	18	8	6	26:15	28	
1974	18	8	8	22:28	19	
1975	18	8	8	23:31	18	
1976	18	8	8	19:18	18	
1977	18	8	7	21:24	21	
1978	18	8	8	17:38	20	
1979	18	4	11	29:37	26	
1980	18	7	8	33:31	23	
1981	18	10	3	37:53	25	
1982	18	8	6	34:52	24	
1983	18	6	10	32:48	22	

„БЕРОЕ“: за трети път

Година	М	П	З	Г	Г	Г
1969	18	2	5	13:69	9	
1970	18	3	2	13:19	8	
1971	18	7	4	21:25	18	
1972	18	7	10	30:38	24	
1973	18	5	11	30:40	25	
1974	18	8	9	32:44	25	
1975	18	8	8	28:38	24	
1976	18	10	11	48:41	31	
1977	18	10	10	41:41	30	
1978	18	10	9	37:41	29	
1979	18	12	3	56:57	27	
1980	18	9	6	33:45	24	
1981	18	6	4	19:30	—	

През 1969—1970 г. отборът на „Берое“ бе изваден от групата за неспортивни прояви на публиката. По-късно се сформира действително играещ отбор.

Отборът на „Берое“ (Стара Загора) — от ляво на дясно: прави — Ив. Танев, началник на отбора, Т. Кръстев, Барков, Ст. Иванов, Тодоров — капитан, Дачев, Костов, Тасев, П. Киров, Колев, Таков, Олимпиев, П. Янчовски — пом. треньор; Григоров — старши треньор; клекнали — Дойчев — масажист Б. Киров, Евг. Янчовски, Желев, М. Димитров, Н. Иванов, Белчев, Рачев, Вутов, П. Петков, д-р Бояджиев — лекар на отбора.
Снимка: Петър ПЕТРОВ

ДНИ ВАКАНЦИОННИ, ДНИ ЗА СПОРТ

И в тази слънчева лятна утрин, ведно със забързаните за работа столичани, от всички алеи на парк „Христо Смирненски“ към спортните площадки се стичат шумни групи пионери. Весел глъч, смях и закачки разбуждат сенчестите поляни на парка. Но призивният сигнал на тръбата по магически начин издвоява ред сред шумящия кошър и след миг отрядите се подреждат в стройни редици. Започва поредният ден на градския пионерски лагер в Димитровски район.

— Днес първи отряд е на плуване — съобщава програмата командирът на базата Елка Иванова. Звонко, многогласно „ура!“ заглушава думите ѝ. — Втори и четвърти отряд — на спортния център! — Овации и предизвикателни възгласи от двата края на фалангата: нали момчетата от втори отряд трябва да се реваншират за предишната си футболна несполука. — В къта на техниката, на площадката за забавни игри... — изрежда програмата тя.

След малко дружните песни по

веждат отрядите към централните за занимания, към площадките и басейна. И кристалната, спокойна досега вода на басейна „Червено знаме“ завира като в котел, блъска се в сините стени и кълба от пяна обгръщат малките паланици. Всеки бърза да стигне до другия край, да изпревари другите. Е, движенията са още неуверени, скоростта — малка, но нали плуват! А удоволствието да се гмурнеш без страх до дъното е не сравнимо! Пък и другарят Иван Кръстев е тук — внимателно и търпеливо показва, окуражава по-нерешителните, съветва. Неусетно умелото ражда смелостта, а слънцето и водата вливат здраве и сили в крехките още, но вече опърлени от жителен загар телца. Надпреварата не спира и на футболното игрище. Състезанието си е състезание, двубоят се води по всички правила. Има победители и победе ни — днес едни, утре други. Свирката често прекъсва играта и не само поради разгорещените схватки. Преподавателят е едновременно и съдия, и треньор. Сега дава

съвети на единия отбор, после — на другия, а като обяснява правилата, всички са около него. Така е всеки ваканционен, всеки лагерен ден и на атлетическата писта, и на баскетболната площадка, и на игрищата за народна и ъглова топка.

— На територията на района са организирани два летни лагера: на базите „Г. Димитров“ в парк „Христо Смирненски“ и „Космос“ в 57-о училище, — разказва завеждащият отдел „Физкултурен“ на Димитровския РК на Комсомола Тодор Хамамов. — Далече преди края на учебната година РНС, РК на ДКМС, отдел „Народна просвета“ и ЦСКА „Септемврийско знаме“ съвместно уточниха базата на лагерите, спортните обекти; дружинните ръководители, методистите и треньорите за обучението по плуване бяха разпределени по сменни. Отделът издаде брошура със забавни и състезателни игри, листовки за разясняване на заниманията и програмата на лагерите. Районният народен съвет пък предостави за безплатно ползуване от лагерниците къта за забавни игри, вием

ското колело, люлките, самолети те и другите съоръжения в Западна парк, а туристическо дружество „Черни връх“ отпуска витишката хижа „Кумата“ за ношване при редовно организирани екскурзии.

— Както виждате, в нашия лагер спортните игри и особено плуването, заемат основно място в режима на деня — не без гордост допълва председателката на районния съвет на ДПО „Септемврийче“ Елена Асенова. — Четири от шестте центъра за занимания са спортни! Разбира се, застъпени са и художествената самодейност, и проекциите на филми, и заниманията в къта на техниката, където лагерниците изработват корабни и авиомодели, разшифроват радиограми. Всяка смяна, в която обхващаме над 600 деца от близките до бази те училища и квартали, завършва с общорайонна спартакиада по лека атлетика, плуване, футбол, баскетбол и народна топка, в която участват пионерите от двата лагера.

Задоволството от прекараните приятни и осмислени лагерни дни е голямо, родителите също са доволни и спокойни. Затова в много случаи, когато трябва да заминат на почивка със семействата си, децата с неудоволствие напускат лагерите. Ако въобще ги напуснат...

НОВО! НОВО!

ПРЕЗ ЮЛИ — СПЕЦИАЛНИ ТИРАЖИ
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ
ЗА УЧАСТНИЦИТЕ СЪС СИСТЕМИ
28-ият, 29-ият, 30-ият и 31-ият тираж
НА „СПОРТ ТОТО 1“
ще се разиграват чрез тегленето на жребие.

ТИРАЖИТЕ СА ЕДНАКВО ПОДХОДЯЩИ
ЗА УЧАСТНИЦИТЕ СЪС СИСТЕМИ
КАКТО В „СПОРТ ТОТО 1“
ТАКА И В „ТОТО 2“

Във всеки тираж допълнителни печалби

Стоян ГЕГОВ

Снимки: Емил МАНДЖАРОВ

ФУТБОЛЪТ В БЛИЗКИ И ДАЛЕЧНИ СТРАНИ

ГДР: „ФОРВЕРЦ“ НАПУСКА
СТОЛИЦАТА...

Както съобщава вестник „Спорт ехо“, футболната федерация на ГДР в съгласие с Министерството на националната отбрана е решила футболният отбор на „Форверц“ (Берлин) да смени своето „местожителство“. Занапред всички футболисти от армейския столичен клуб ще живеят и тренират в окръжния град Франкфурт на Одер. За целта там се създава специална армейска футболна школа с всички необходими съоръжения, която ще дава възможност на играчите да водят подготовката си при максимално добри условия и на хубави терени. Ръководителите на футболна в ГДР се надяват, че по този начин за един-два сезона отборът значително ще подобри играта си, ще се представя по-успешно в първенството на страната и в европейските клубни турнири. (При та годишното си участие в турнира носителите на купи „Форверц“ достигна до четвъртфиналите, където бе отстранен от холандския представител „Айнховен“.) Занапред отборът ще носи името „Форверц“ (Франкфурт на Одер).

ИСПАНЦИТЕ С НОВ ТРЕНЬОР

МАДРИД, юли (специално за „Старт“)

Футболистите на Испания прекариха успешно във втория тур на квалификациите от олимпийския турнир. Това бе посрещнато със задоволство от футболните среди в страната, защото испанският отбор трябваше да защити реномето си на европейски шампион за аматьори. А в навечерието на двата мача с Турция имаше тревожни симптоми. В подготовката за тия двубои отборът гостува в Лисабон за приятелски мач с португалците и загуби с 0:2. Не толкова резултатът (да загубиш с два гола разлика като гост не е страшно), колкото недостатъчно убедителната игра в тая среща стана причина журналисти и специалисти да надигнат гласове за аливане на новия отбор в състава. Някои експерименти бяха направени, но все пак основното ядро на отбора остана непохватно. И то изпълни с чест възложената му задача, като постигна две победи над избраниците на Турция — 3:0 в Саламанка и 1:0 в Анкара. Така пред нашите аматьори сега все още има пътища, които водят към Мюнхен. Трудното тепърва започва, защото за всички тук е ясно, че противниците ни в следващия кръг — България и Полша — са несравнимо по-сериозни в сравнение с първото преодоляно препятствие. Но испанците обикновено не губи кураж...

В тия летни дни испанският футбол е в подем. Единствената важна новина е, че досега не е бил назначен нов треньор на нашите аматьори, извест-

ният в недалечното минало централен защитник на „Реал“ (Мадрид) и испанския национален отбор Хосе Сантамария напусна своя пост след двегодишна работа. Оказа се, че за него аматьорският отбор на страната е бил само едно стъпало нагоре към утвърждаване в треньорското поприще и оттам към по-добре платена длъжност. През следващия сезон Сантамария ще подготвя професионалния отбор на „Еспаньол“ (Барселона). Негов заместник още не е назначен, но почти сигурно е, че това ще бъде Хектор Риал, също бивш играч на мадридския „Реал“, който впоследствие като треньор премина през клубовете „Понтеведра“, „Майорка“, „Сарагоса“, а в току-що завършилия сезон подготвяше „Лас Палмас“. Той няма опит като селекционер, а на новия пост ще трябва не само да тренира, но и да подбира футболните, които най-добре биха претворявали тактическите му идеи. Въпреки това от него се очаква много.

Логично е Риал да привлече някои нови играчи в състава на аматьорския отбор на страната. Но никой още не знае кои ще са те, не го знае и самият треньор. Все пак той така или иначе ще трябва да изхожда от „наследството“, завещано му от Сантамария. Затова не е безинтересно да представим футболните, които съставяха гръбнака на отбора през изтеклия сезон.

Вратарите са трима: Кастро, Доминго и Естебан. Титулярът Кастро играе в отбора на

„Хихон“, който преди година си извоюва място в испанската първа група и сега остана в нея. Кастро е извънредно талантлив вратар, обещава да се развива по възходяща линия, имаше стабилна игра и в миналото, когато защищаваше вратата на младежкия национален отбор. Първият му заместник Доминго играе в „Тенерифе“ — клуб, който тая есен ще участва във втора група. Другият — Естебан — сега е малко позабравен, след като клубът му „Елче“ също се озова във втора група, само че по другия път — от горе на долу.

В защитата бяха използвани Рая, Пинел, Вердуго, Фабриан и Мике. През новия сезон Рая ще играе като десен защитник на първокласния „Атлетико“ (Мадрид) — качествата му на ловък, бърз и сигурен десен защитник вече са всепризнати. В „Атлетико“ (Мадрид) играеше и Пинел, а сега, в края на сезона, премина в „Елче“. Фабриан е съотборник на вратаря Кастро в „Хихон“ — гъвкав и твърд бранител. Вердуго се откроява с техниката си, ляв защитник е на „Кордова“, един от новите членове на първа група. Мике е от трето-дивизионния „Москардо“ (Мадрид).

Полузащитниците титуляри са Хосе Мануел, Криспи и Варо. Първият от тях е „звездата“ на тима в своя клуб „Хихон“ и в олимпийския отбор изпъква с енергичната си и мощна игра. В двойка с него обикновено действава малко тромавият, но техничен Криспи от „Кордова“. При нужда Варо замества единия или другия.

В нападението изборът е твърде голям. Дясно крило е Куеста от „Кордова“ и мнозина в Испания са на мнение, че тъкмо той е допринесъл най-много за изкачването на клуба в първа група. Добър стрелец е и вкарва голове. Основен реализатор обаче е централният нападател Сантилиан от „Сантандер“. Към него не случайно проявява интерес мадридският „Реал“ и нищо чудно още тая есен футболът да смени фланелката си. Вторият централен нападател Солсона от „Еспаньол“ оперира леко изтеглен назад, в помощ на средната линия, и е играч от голяма класа. По левия фланг на нападението спринтира извънредно устремният Бусмедияно от „Лас Палмас“. Много добри прояви в някои мачове имаше и Уриарте — по-малък брат на известния състезател от „А“ отбора Уриарте, — който също има добри конструктивни възможности. Останалите двама нападатели, използвани от време на време вместо някой от титулярите, са Серхио от „Мурсия“ и Остивар от „Осасуна“.

[Материалите са предоставени на „Старт“ от мадридския в. „Марка“]

Момент от тренировъчна игра на отбора.

БРАЗИЛИЯ:
ТИТУЛЯРИТЕ ОСТАВАТ

С мача Бразилия — Австрия на 11 юли в Сан Пауло започва серията от приятелски срещи, които бразилският национален отбор ще има това лято. За тренировъчния отбор от 1 юли треньорът Загало и членовете на техническата комисия към футболната федерация санкаха 22 играчи и... Пеле. Формулировката е такава, защото това ще бъдат последните мачове на „черната перла“ в националния отбор. Занапред на него вече няма да се разчита — в състава ще остане само другите 22 футболнисти. Ето този списък:

Вратари — Феликс и Адо.
Защитници — Карлос Алберто, Жозе Мария, Брито, Мигел, Луис Карлос, Пиаса, Евералдо и Марко Антонио.

Полузащитници — Кладоалдо, Дирсеу Лопес, Жерсон и Нен.
Нападатели — Жаирзиньо, Зекиня, Тостао, Вагиньо, Ривелньо, Клаудиомиро, Пауло Сезар, Лула и Пеле.

Тук са всички титуляри от отбора, който спечели световната титла през 1970 г. От резервите не са повикани 7 души: Фонтана, Лесо, Балдоки, Жоел, Роберто, Еду и Дарио. Техните места се заемат от Мигел (централен защитник на „Олария“), Луис Карлос (централен защитник на „Коринтианс“), Нен (полузащитник на „Ботафого“) и нападателите Вагиньо („Атлетико“), Клаудиомиро („Интернационал“) и Лула („Флуминенсе“).

ЮБИЛЕЙНИЯТ

«МАЧ НА ГИГАНТИТЕ»

Всяка година световната спортна общност очаква с най-голям интерес международната среща между сборните отбори на СССР и САЩ. Още при иницирането ѝ през 1958 г. тя получи достоянно наименованието „мач на гигантите“.

Досегащата история на „мача на гигантите“ записа десетки световни рекорди и голем брой имена на олимпийски шампиони и медалисти. Незабравим ще бъде „космическият“ скок на Валери Лазунов през 1964 г., когато преодоля 100 м в Лужки в присъствието на ръководителя на правителствените делегации на СССР и САЩ, подписали един ден преди това Договора за забрана на ядрено оръжие...

„Мача на гигантите“ се провежда винаги в сравнително най-пълна олимпийска програма, само без 50 км спортно ходене и петобой за жени. В тези две дисциплини надмощие биха имали съвет-

ските атлети, но и останалите 36 дисциплини са достатъчни, за да се направи равностойна на съотношението на силите на „гигантите“. В досегащите девет мача СССР е печелил седем общи победи, а САЩ само две. Между мъжките отбори американците са загубили два пъти (1965 и 1970 г.), а между женските съветските атлети са изпили само веднъж чашата на поражението (1969 г.). Съотношението на точките в деветте мача е 1602,5:1526,5 за СССР! Миналата година в Ленинград, когато СССР спечели за втори път двойна победа, съветските състезатели за първи път спечелиха първото място на 100 м (Борзов), 800 м (Аржанов), 1500 м (Желобовски) и гюлле (Карасьов), а американците за първи път спечелиха първото място на скок височина (Браун), копие (Скинър) и 10 000 м (Шортър)...

В юбилейния „мач на гигантите“ участва сборен световен отбор извън класирането.

Историческото бягане на 800 м от миналогодишната среща СССР—САЩ в Ленинград. С № 2 е победителят Аржанов (1.45,6), а зад него са с № 1 Плази (Чех), който се втори (1.46,0) и с № 3 шампионът на САЩ Свенсън.

Кой сте Вие, Димитър Пенев?

МНОГО, МНОГО РАДОСТ

— Как започнахте футболния си път?

— След като бях... атлет. Още като пионер се увличах по спорта — бягах 60 м, хвърлях топка. После по паднах в железничарската детска школа по футбол, в детския отбор на „Локомотив“.

— Защо изоставихте леката атлетика?

— Убеден съм, че царцата на спортовете е нещо много голямо. Но и сега мисля, че футболът е изключително динамичен спорт. В него има разнообразие, каквото няма в другите спортове. А като малък безспорно топката ме привличаше повече от всичко друго.

— Кои треньори са допринесли най-много за Вашето оформяне като играч?

— Конов и Миленов. Освен всичко друго те ми вдъхнаха самочувствие, че мога да стана добър играч.

— Какво Ви носи футболът?

— Много, много радост.

— Вероятно има момент, когато сте бил най-щастлив?

— Разбира се. Когато едва 18-годишен станах шампион със софийския „Локомотив“.

— А кой е най-неприятният момент във футболния Ви живот?

— Преди допълнителния мач с Белгия в края на 1965 г., който трябваше да определи кой ще играе на финалите на световното първенство в Англия, получих тежка травма. А казвах, че само Аспарухов и аз сме сигурни участници в силно променения състав. Още не мога да забравя минутите, когато слушах ма на по радиото...

— Ако още днес (причината не е важна) Ви кажат, че няма да играете повече футбол, какво ще правите?

— Как така няма да играя футбол? Дори не искам да мисля за това...

— Какво харесвате най-много във футбола?

— Опростената, без излишни ефекти и все пак много технична игра.

— А какво мразите най-много в него?

— Умишлено грубата игра. Тя е израз на безсилие, а един футболист, един истински мъж не трябва да бъде безсилен дори когато губи...

— Играта на централния защитник постоянно се изменя...

— Изменя се и то твърде бързо. И става все по-трудна. Преди време „метачът“ стоеше само пред своя вратар и трябваше да предугажда опасностите. И толкова... Но при тази игра отборът му често остава с... един играч по-малко. Сега е нужно централният защитник да се включва и в нападателната игра на своя състав, да напуска глухата си позиция, да тръгва напред. А за това е нужно изострено чувство, повече физически сили.

Футболистът № 1 на току-що завършилото първенство едва ли има нужда от специално представяне. Познават го, уважават го, обичат го всички приятели на футбола у нас. И не случайно. Яркия му талант му изневерява извънредно рядко. Зрителите знаят, че дори тогава, когато изглежда закъснял, той няма да остави нападателя очи в очи със своя вратар. Защото има едно безценно за всеки защитник качество — уменията да събере всичко в себе си в решителния момент, да се взриви и направи невъзможното точно в онзи решителен миг, когато всички изглежда загубено. И точно затова нападателят рядко тържествува, когато срещу тях току пред вратата се изправи Димитър Пенев.

Кой е той, капитанът на националния отбор и на ЦСКА „Септемврийско знаме“? Роден е през 1945 г. край София, висок е 176 см, тежи 64 кг. Играл е 230 мача в „А“ РФГ, от които 196 в армейския отбор. Отбелязал е 17 гола. Защищавал е името на националния футбол 12 пъти в юношеския състав, 6 — в олимпийския и 49 — в „А“ националния състав.

Статистиките, разбира се, могат да прибавят още много цифри. И все пак по-интересно е да чуем самия Димитър Пенев.

— Кой е бил най-трудният Ви съперник?

— В първите мачове в „Локомотив“ — Якимов. Играе се много трудно и срещу Маринов от „Дунав“. Радвам се, че двубоите ми с такъв именит съперник като Аспарухов са били равностойни. А в чужбина — португалецът Торес.

— Вашият предпочитан втори централен защитник?

— Играл много добре с Иван Димитров. И с Гаганелов, но ни разделяха много бързо.

— Футболисти, от които сте се учили?

— Допадаше ми много играте на сегашния ми треньор Манолов. И на капитана на съветския сборен отбор Шестерньов.

— Вероятно един от двамата е играчът, когото най-много харесвате?

— Не, Бекенбауер! Може би защото в играта ни има нещо общо. И него ценят като централен защитник, и него често изпращат напред.

— Желаете да играете „метач“? Нима не мечтаете да бъдете по-близо до другата врата?

— Желанието е едно, възможностите — друго. Чувствам се най-силен точно като последен играч пред нашата врата.

— Как възприемате тазгодишната титла на ЦСКА „Септемврийско знаме“?

— Като логичен край на един добър сезон. И преди всичко на един силен есенен полусезон.

— Защо отборът снижи играта си през пролетта?

— Мнозина не можаха да издържат на продължителното напрежение. Спомнете си — преди започването на първенство бяхме в Палма де Майорка през зимата — в Бразилия. Броят на срещите надвърли много нормата ни...

— Кой беше най-трудният момент в първенството?

— Два мача в Пловдив. Срещу „Тракия“ трябваше да изравняваме и едва след това победихме убедително. И разбира се — срещу „Локомотив“.

— Какво мислите за отбора на „Левски-Спартак“?

— Нашите непосредствени съперници направиха много през пролетта, но загубиха ценни точки в сравнително леки мачове през есента.

— Бихте ли съставили идеалния национален отбор за годините, през които играете в „А“ РФГ?

— Найденев — Шаламанов. Ив. Димитров, Жечев, Гаганелов — Бонев, Хр. Илиев — Диев, Аспарухов, Якимов, Дерменджиев.

— Няма ли в него място и за Вас?

— Може би ще се намери...

— Бихте ли направили своето дете футболист?

— Засега имам дъщеря. И по-добре. Никои не знае какви ще бъдат способностите на детето му. Бихте ли ми казали колко добри футболисти имат синовете, които също играят добре?

— Вашата любима книга?

— Всяко приключенско четиво.

— Любим актьор?

— Георги Калоянчев.

— А актриса?

— Невена Коканова.

— Любимо питие?

— Не ме провокирайте!...

— Ще поместим този разговор в съседство с материали, посветени на европейските клубни турнири. Какво е Вашето „искане“ от жребия?

— Представяме се добре, когато премине първият кръг. Хубаво е, че няма да играем предварителни срещи. Дано и първият ни противник не е от най-силните...

ВСИЧКИ

В Европа цари затишие. Първенствата в повечето страни вече са приключили и нкъде дори има забрана въобще да се играят футболни срещи...

Но това е затишие пред буря, която съвсем няма да се разрези в чаша вода. И първият сигнал за нея ще бъде даден утре, когато в Женева ще бъде теглен жребият за европейските клубни турнири. А те, въпреки че се организират всяка година, са

ШЛАГЕР, КОЙТО НЕ СТАРЕЕ...

Едва ли френският спортен журналист Габриел Ано е предполагал, когато направи предложението си да бъде основан турнирът на европейските шампиони, че идеята му ще се окаже толкова покоряваща... Едва ли федерациите на Австрия, Унгария, Италия, Чехословакия, ГДР, Швейцария и Югославия, които основаха на съвещание във Виена през 1960 година турнира на носителите на националните купи (признат същата година от УЕФА), са мислили, че тяхната роля ще стане толкова бързо конкурентоспособна.

Но в сравнително краткия период и двата турнира се извървиха с неподозирани сили и сега изглеждат елемент, без който футболният живот в Европа ще заличее. Съдете сами — в досегашните турнири на шампионите и на носителите на купите са играни общо 1567 срещи, които с интересната си игра и 4971 гола, отбелязани в тях, са привлекли 47 196 000 зрители. Без, разбира се, да се изчисляват онези милиони приятели на футбола, застанали пред синия екран...

Предимството безспорно е на страната на турнира на шампионите — те са значително по-резултатни (това не е изненадващо — там съставите обикновено са по-равно стойни...), привличат много повече зрители — 877 мача 3116 гола, 33 787 000 зрители.

Този интерес направил от турнирите авторитетно съответствие, което надвърля рамките на клубната популярност и става съществен показател при оценката на възможностите на футбола във всяка страна.

Може би точно затова всички федерации вземат мерки

Три големи мача на българските отбори в европ турнири...

Радлев след миг ще принуди „Интер“ да започне и центъра и... Да играе трети полуфинален мач с ари (снимката горе).

Затова пък Мишев, който стреля ефективно, не ни „поразил“ „Глазгоу Рейнджърс“ и „Славия“ напусна!

Но след като игра на полуфинала (снимката вдясно). А в мача си с „Левски“ играчите на „Бенфика“ в всичко, което е характерно за професионалния футбол, ката вляво).

ДАВИД СРЕЩУ ГОЛИА

Дълго и интересно може да се разказва за участниците в тазгодишните турнири (това безспорно правим след тегленето на жребия), но един от тях че вниманието повече от всички останали. И случил се би уникален — Люксембург ще бъде представител на носителите на националните купи от „Ош“

В случая нямаше да има нищо курьозно, ако не беше отбор от едно малко село с общо... ли. А „селските момчета“ придобиха правото да в турнира, след като победиха (след продължителния многократен участник в европейските турнири нес Еш“ с 4:1. И още по-интересно е, че този ф наблюдаван от 8500 зрители, (десет пъти повече, жителите на селото на носителите!), докато между

среща Люксембург — Белгия привлече само 450

„Селските момчета“ (автор на два гола бе 41-

Киш...) показаха отлична физическа подготовка

безразличие към реномето на по-добрия с две кл

нес“, в чийто състави играят 5 национали. Изключ

дух на „Ошараж“ (отборът е напълно аматьорск

по-силен от сравнително добрите премии, обеща

лемия“ отбор, а кондицията значително по-добра

но в продълженията Хаутшарат отбеляза три

вратата на национала Хофман.

„Победата на „Ошараж“, един отбор от трета

каза класата на люксембургския футбол“ — пис

местните наблюдатели. И трудно може да се раз

това е ирония. Но така или иначе по пътя към фи

ските момчета“ победиха известните „Рюмелар

полуфинала) шампиона „Юнион“...

Те „Ошараж“ е отбор, който трябва да се с

СРЕЩУ АЯКС И ЧЕЛСИ

представители. А там, където професионалният футбол, премията от този турнир добиват понякога басновете.

Тези са редовни участници в двата турнира: ЦСКА „Септемврийско знаме“ взе този трофей за купата на шампионите, а страната му в първия кръг заради желанието да обиграе своя стабилен състав за срещите на европейския терен. И се стига до омагьосан кръг, който в края на краищата не носи полза, а вреда на нашите участници.

От този омагьосан кръг трябва наистина да се излезе... ● Психологическите пречки също не са малки. В някоя от случаите има преклонение пред имената на съперниците (спомнете си двубоите на „Левски“ срещу „Бенфика“, на ЦСКА — с „Интер“); в други връх взема подценяването.

Бъдат ли ликвидирани тези слабости, нашите отбори ще имат далеч по-големи възможности да изпълнят решението да се класират за полуфиналите. И да атакуват собствените си

отборите, и федерацията да вземат най-пълноценни мерки за най-разумна лятна почивка.

● Българските отбори започват голямата международна борба, без да са успели да ликвидират „презните“ в своите състави. Обикновено напрегнатият край на първенствата пречи да се правят експерименти; никой не рискува в първите кръгове заради желанието да обиграе своя стабилен състав за срещите на европейския терен. И се стига до омагьосан кръг, който в края на краищата не носи полза, а вреда на нашите участници.

От този омагьосан кръг трябва наистина да се излезе... ● Психологическите пречки също не са малки. В някоя от случаите има преклонение пред имената на съперниците (спомнете си двубоите на „Левски“ срещу „Бенфика“, на ЦСКА — с „Интер“); в други връх взема подценяването.

Бъдат ли ликвидирани тези слабости, нашите отбори ще имат далеч по-големи възможности да изпълнят решението да се класират за полуфиналите. И да атакуват собствените си

РЕКОРДИ

Дългогодишното участие на българските състави роди и първите рекорди (сред българските футболисти). И някои от тях могат да бъдат подобрени...

● Най-много срещи за купата на европейските шампиони досега е играл Иван Колев — 25 следван от Найденов, Панайотов, Цанев и Якимов — по 21. С други думи, Якимов може да надмине своя съотборник, ако армейците играят на четвъртфиналите (и ако сам той играе във всички срещи...)

● Четирима състезатели — Панайотов, Цанев, Котков и Аспарухов — са отбелязали досега най-много голове в турнирите на шампионите — по 7. Непосредствено след тях е Якимов (заедно с Колев) — 6 гола.

... Така Якимов ще стартира, настроен на борба срещу всички, които са пред него в нашето вътрешно „класиране“.

Както всички състави ще се борят срещу „Аякс“ и „Челси“, сегашните носители на двата трофея...

РЕКОРДИ

Дългогодишното участие на българските състави роди и първите рекорди (сред българските футболисти). И някои от тях могат да бъдат подобрени...

● Най-много срещи за купата на европейските шампиони досега е играл Иван Колев — 25 следван от Найденов, Панайотов, Цанев и Якимов — по 21. С други думи, Якимов може да надмине своя съотборник, ако армейците играят на четвъртфиналите (и ако сам той играе във всички срещи...)

● Четирима състезатели — Панайотов, Цанев, Котков и Аспарухов — са отбелязали досега най-много голове в турнирите на шампионите — по 7. Непосредствено след тях е Якимов (заедно с Колев) — 6 гола.

... Така Якимов ще стартира, настроен на борба срещу всички, които са пред него в нашето вътрешно „класиране“.

Както всички състави ще се борят срещу „Аякс“ и „Челси“, сегашните носители на двата трофея...

ПРЕЗ ТАЗИ ГОДИНА

В трите европейски клубни турнира наесен ще стартират общо 131 отбора от 33-те страни, членки на УЕФА. Те се разпределят така: в турнира на шампионите — 33 отбора (без представител на Уелс, където няма първенство, а уелските клубове участвуват в английските професионални групи, и с два отбора от Холандия — сегашния владетел на купата на шампионите „Аякс“ и първенеца на страната „Фейенорд“); в турнира на носителите на купи — 34 отбора (тук Уелс има представител, а с два отбора ще участва Англия, тъй като сегашен носител на трофея е „Челси“); в турнира за купата на УЕФА — 64 отбора (също без представители на Уелс, тъй като сега участниците се подбират въз основа на класирането им в националните шампионати).

ните отбори ще станат известни при самото теглене на жребия или по-късно. Затова и ние не сме в състояние да ги посочим сега. Не са определени още носителите на националните купи в Албания, Румъния и Турция. Тях също ще научим допълнително. А всички останали участници в трите европейски клубни турнира са известни. Техните имена ще намерите по-долу в съответните раздели. В скоби зад името на всеки сме отбелязали броя на участията му в съответния турнир и общия баланс от играните мачове. Твърде много са отборите, които тая есен за пръв път ще се състезават било в турнира на шампионите, било в турнира на носителите на купи. Техните имена посочваме отделно, тъй като те „нямат минало“ в съответния турнир, пред тях е само бъдещето. Турнирът за купата на УЕФА, който идва да наследява досегашната панаирна купа, тая година се организира за пръв път и неговата история също тепърва започва.

Ето и листата на участниците:

Както обикновено, по това време на годината все още липсват сведения за представителите на Кипър и Малта в европейските турнири. Имената на тех-

КУПА НА ШАМПИОНИТЕ

Албания Партизани (3)	6	1	2	3	3:8	4
Белгия Стандарт (5)	26	17	1	8	48:28	35
Гърция АЕК (2)	8	2	3	3	12:14	7
Дания Б ОЗ Копенхаген (2)	6	2	1	3	10:9	5
Италия Интер (4)	32	21	7	4	53:20	49
Люксембург Юнион (1)	2	0	0	2	0:14	0
Полша Гурник (6)	25	14	2	9	38:39	30
Португалия Бенфика (10)	62	35	13	14	155:76	83
Румъния Динамо Бук (5)	18	9	1	8	32:37	19
С. Ирландия Линфилд (5)	13	3	4	6	22:33	10
Турция Галата сарай (4)	19	8	3	8	27:27	19
Унгария Дожа Уйпеш (2)	6	3	0	3	10:13	6
Финландия Лахти Рейпас (2)	6	2	1	3	7:21	5
Холандия Фейенорд (4)	25	13	6	6	53:29	32
Аякс (6)	33	16	7	10	60:38	39
Чехословакия Спартак Търн (2)	12	7	2	3	33:13	16
Швейцария Грасхопърс (1)	4	1	1	2	5:6	3
Швеция ФФ Малмьо (3)	6	2	0	4	9:18	4
Шотландия Селтик (5)	32	19	5	8	67:25	43

Дебютанти са: Австрия — Вакер Инсбрук (той се обедини с Ватенс и занапред ще носи името ФК Тирол), Англия — Арсенал, ГДР — Динамо Дрезден, ГФР — Борусия Мюнхенгладбах, Ейре — Корк Хайбърниънс, Испания — Акранес, Испания — Валенсия, Норвегия — Стрёмгодсет, СССР — ЦСКА, Франция — Марсилия, Югославия — Хайдук.

КУПА НА НОСИТЕЛИТЕ НА КУПИ

Австрия Аустрия Виена (2)	4	1	0	3	3:9	2
Англия Ливърпул* (1)	9	5	1	3	12:6	11
Челси (1)	10	7	2	1	17:8	14
ГФР Байерн (2)	17	10	5	2	32:15	25
Гърция Олимпикос (5)	17	7	3	7	22:29	17
Дания Б 1909 Одензе (1)	2	0	0	2	2:6	0
Ейре Лимерик (1)	2	0	0	2	1:4	0
Испания Барселона (2)	12	6	4	2	28:18	16
Италия Торино (2)	13	6	2	5	21:15	14
Норвегия Лин Осло* (1)	6	2	1	3	13:12	5
Полша Заглембе Сосн* (2)	5	1	1	3	2:9	3
Португалия Спортинг (2)	14	7	4	3	37:15	18
Уелс Кардиф Сити (6)	29	13	9	7	51:27	35
Франция Рен (1)	2	0	1	1	0:2	1
Холандия Спарта Ротерд* (2)	6	3	1	2	12:8	7
Швейцария Сервет (1)	6	3	1	2	6:6	7
Шотландия Гл. Рейнджърс* (4)	25	11	4	10	43:30	26

Ще дебютират: Белгия — Беерскот, ГДР — Динамо Берлин*, Испания — Фрам Рейкявик, Люксембург — Ошараж, С. Ирландия — Дистълери, СССР — Динамо Москва, Унгария — Комло*, Финландия — Илвес Кисат, Чехословакия — Пилзен*, Югославия — Цървена звезда.

Забележка: Със звездичка са отбелязани ония отбори, които не са носители на националната купа, а са били победени на финала от шампиона на страната.

КУПА НА УЕФА

Австрия (2 отбора) — Аустрия Залцбург и Ропид, Англия (4) — Лийдс, Уулвърхамптън, Тотнъм и Саутхамптън, Албания (1) — Влазния, Белгия (3) — Брюж, Андерлехт и Лнерс, ГДР (2) — Карл Цайс и Хеми Хале, ГФР (4) — Херта (Зап. Берлин), Айнтрахт Брауншвайг, Хамбургер ШФ и Шалке 04, Гърция (1) — Паниониос, Дания (1) — Академис Копенхаген, Ейре (1) — Дрогеда, Испания (1) — ИБК Кефлавик, Испания (4) — Атлетико Мадрид, Реал Мадрид, Атлетико Билбао и Челта, Италия (4) — Наполи, Ювентус, Болоня и Рома, Люксембург (1) — Армс, Норвегия (1) — Розенборг, Полша (2) — Легия и Погон, Португалия (3) — Порто, Сетубал и Академика, Румъния (2) — Рапид и Стяуа, С. Ирландия (1) — Глен торан, СССР (1) — Спартак Москва, Турция (1) — Фенербахче, Унгария (2) — Ференцварош и Вашаш, Финландия (1) — Палосеура, Франция (3) — Сент Етиен, Нант и Ним, Холандия (2) — АДО Хага и Айндховен, Чехословакия (2) — ВСС Кошице и Теплице, Швейцария (2) — Базел и Лугано, Швеция (2) — Атавидберг и Юргорден, Шотландия (3) — Абърдийн, Сейнт Джонстън и Дънди, Югославия (3) — Динамо, Железничар и ОФК Београд.

БЪЛГАРИТЕ В ДОСЕГАШНИТЕ ТУРНИРИ

КУПА НА ШАМПИОНИТЕ

ЦСКА „Септ. знаме“ (9)	34	14	7	13	63:60
„Левски—Спартак“ (2)	6	2	1	3	14:11
„Локомотив“ (Сф) (1)	4	2	0	2	15:13
„Спартак“ (Пд) (1)	4	1	1	2	3:3
„Тракия“ (1)	2	1	0	1	2:3

КУПА НА КУПИТЕ

„Славия“ (3)	15	5	3	7	18:13
ЦСКА „Септ. зн.“ (2)	8	5	0	3	17:5
„Левски—Спартак“ (2)	8	4	2	2	18:10
„Тракия“ (1)	6	3	1	2	13:9
„Спартак“ (Ви) (1)	2	0	1	1	2:5

FECHT-WM WIEN 1971

Във Виена започна световното първенство по фехтовка. Един спорт, който само до преди 15 години беше монопол на западноевропейските страни, сега вече почти изцяло дължи своето развитие на социалистическата фехтовална школа. Съдете сами: от 88 златни медала, раздадени в последните 11 световни първенства, представителите на социалистическия лагер са завоювали 74 (1), а само съветските спортисти — 43! По добно ще бъде и положението във Виена. През тази призма трябва да се гледа на всичко, което ще ни поднесе „безкръвните дуели“ в австрийската столица през следващите дни.

Рапира. Това е единственото оръжие, където при мъжете, и то само в индивидуалните състезания — хегемонията на социалистическите страни е нарушена. Но двукратният световен шампион Фридрих Весел (ГФР) ще трябва да положи големи усилия, за да се добере отново до победата. Сребърните призьори от Хавана и Анкара — младите съветски фехтовачи В. Станкович и Л. Романов — вече не му отстъпват по рутина, а съотборникът им В. Пугачин, световен шампион от Монреал през 1967 г., е в разцвета на силите си. Не са малки шансовете и на унгарските братя Камути, на поляците Войда и Домбровски, французина Ноел и младия Циу — най-добрата румънска рапира.

При жените смяната на поколенията става по-трудно: всички световни шампионки от 1962 г. насам още не са напуснали фехтовалната пътека. И въпреки че 6 пъти поред титлата отива у съветска състезателка, това винаги е ставало трудно. Претендентките са все опитни, рутинирани спортистки, минали през огъна на десетки състезания, опознали се добре една друга. Г. Горохова и Е. Новикова-Белова ще срещнат сериозни противници в лицето на румънките И. Дримба и Сабо, унгарките Рейтъ и Шакович.

Шпага. Седмото място на СССР в миналогодишния шампионат беше най-голямата изненада, още повече като се има предвид, че А. Никанчиков и С. Парамонов се класираха първи и втори в индивидуалните състезания. Сега, освен че ще защитават личните си медали, те ще търсят

Българският отбор на сабя (от ляво на дясно): В. Николов, Б. Ставрев, Ж. Спиридонов и Ан. Михайлов.

ОРЪЖИЕТО Е КРЪСТОСАНО

реабилитация и в отборните срещи. Заслужилният треньор на СССР Л. Сайчук има на кого да разчита за останалите места в отбора: олимпийският шампион Г. Крис, младите И. Валетов и Г. Зажицки, а също така В. Разсолко и В. Модзолевски. Техни достойни противници ще бъдат преди всичко унгарските шпажисти начело с Кулчар и Фенвеш, поляците Гоншор и световният шампион за 1969 г. Анджейевски, французите Жан и Ладегайери, шведът фон Есен...

Сабя. Четири години поред титлата бе в СССР. Сега бившите световни шампиони М. Ракита и В. Сидяк заедно с колегите си В. Назлимов и Е. Винокуров ще защитават това голямо постижение преди всичко срещу унгарските сабьори, водени от световния шампион Т. Пежа,

носител на златен медал от олимпиадата в Токио. Поляците отново ще имат в редиците си двукратния световен шампион, прославения майор от полската армия Йежи Павловски. Спортистът на 25-летието в Полша, олимпийски шампион от Мексико, и тая година стана първенец на страната си

НИЕ ДЪРЖИМ ДОБРЕ САМО САБЯТА...

Българските фехтовачи все още не могат да достигнат майсторите в този красив спорт. Само сабьорите не са аутсайдери на световната фехтовална пътека. Миналата година на световното първенство в Анкара те се класираха пети, оставиха след себе си страни с традиции и успехи като Франция и ГФР. Нашите изтъкнати състезатели Б. Ставрев и Ж. Спири-

донов могат вече да разчитат на ролната подкрепа на младите А. Михайлов, В. Николов, Ст. Липчев, Хр. Христов, Н. Спиридонов. Не случайно отборът с треньор Ф. Магяр е включен в предолимпийска подготовка. Двете балкански титли на Спиридонов и на отбора, второто място на Ставрев в тазгодишния турнир в Париж, класирането му на полуфинал в състезанията за купата на Унгария, отборното пето място на „Академик“ в турнира за купата на европейските шампиони — всички тия успехи говорят, че на нашите сабьори може да се разчита. И ако в завършилия неотдавна турнир на социалистическите страни представянето им бе слабо, това не бива да отчайва никого. Отборът има сили да запази петото си място от Анкара. Зависи как ще воюва на пътеката във Виена!
Ивайло ЛЕКАРСКИ

СПОРТЪТ НЕ ОТ ВЧЕРА

ОЩЕ ПРИ ФАРАОНИТ

Един от барелефите, които съветват прочутия храм в Мемфис, построен от египетския фараон Рамзес III през 1190 г. през шестата ера, представява... занае по фехтовка. Приликата почти пълна: участниците държат оръжия, които наподобяват и египетските саби, а лицата им са изградени с предпазни маски! Не ли и съди, които носят специални защитни знаци — голямо перо, роговите, които придружават барелефа, окончателно ни убяват, че става дума за истински състезание — преди схватката участниците се поздравяват друг с друг, по време на боя зрителите окуражават с всевъзможни гласове, а после победителят дръзва фараона с оръжие в ръка.

Това е началото. А после... след трябва да минат цели 3 хиляди години, преди фехтовката отново да се появи. През Средновековието се смята за една от „седемте благородни страсти“ на рицарите по своите особености и характер твърде далече от днешните игри за фехтованото изкуство. След появата на огнестрелното оръжие воините захвърлят тежките доспехи и мечовете. Орязват майстори започват да изобретават леки шпаги и саби, за да владеене се иска повече сила. Така в началото на новото хилядолетие отново се появява фехтовката. След нови стъпки тя вече е на почит и в Англия, а малко по-късно — и във Франция.

Фехтовката заслужено намира място още в програмата на олимпийските игри през 1896 г. в Атина (само рапира и сабя). През 1900 г. тя се присъединява към титлите по оръжия на игрите през 1900 г. в Париж, а от 1908 г. вече се олимпийски отборни състезания.

Олимпийският форум жените появяват за пръв път през 1928 г. в Амстердам. Международната федерация по фехтовка (ФИЕ) е основана през 1913 г. в Париж. Тогава се извършват първите официални срещи по оръжията, които са много малко изменени в сила и до днес. По-късните изследвания са предимно от технически характер. Например състезателите дълго са търсили средство за безпогрешно марширане на тушовете (ударите), които разменят състезателите. Ту в миналото, когато това е било на око, са били съпроводени непрекъснати разправии и инциденти, защото наистина е трудно да се вземе правилно решение за бързината, с която се развива битката върху фехтовалната пътека. В началото на века са използвани специални тапети, които на орязането и потопяване, които оставяли след себе си следи на пораженията противника.

Днешната електрическа система за фиксиране на тушовете е изобретена през 1931 г. от шведски инженер Палади и става задължителна за европейското първенство през 1935 г. в Будапеща.

Европейски първенства по фехтовка вече няма. Всяка година организира световно първенство с изключение на олимпийските игри, когато и без това игрите биват най-добрите фехтовачи на планетата.

Кой ще спечели боя: Лейбович (СССР) или Циу (Рум)! И двамата са в основните състави на своите национални отбори (рапира).

Понякога се случва и това! Загубил равновесие при посрещането на една топка, шведският тенисист Лундквист уви сва на мрежата в един момент от двубоя си с англичанина Мълиган по време на неотдавнашния международен турнир в Стокхолм.

Снимка: Пресенс билд — БТА

Друг курьоз, този път на футболния терен. В квалификационния двубой за европейско първенство Швейцария — Гърция 1:0 е отсѣден непряк свободен удар на 5 метра от вратата на гостите. Осем гръцки играчи и вратарят заемат позицията на голлинята!

МЛАДИТЕ ВЛАДЕЯТ ТЕРЕНИТ

В предварителните прогнози Нели Панова от Велико Търново не фигурираше като победителка. Посочваха се и Геновева Симеонова, и Мая Петкова, и Елена Модева. Надигра ги Нели.

РЕПЛИКИ В ЗАЛАТА С КОМЕНТАР

Тодор Кукуванов — отговорен секретар на БФГ:

— За много от младите състезатели би трябвало да се запитаме: Струвало ли си е да се разкарват чак дотук? Или казано по-остро — струва ли си да имаме 150 щатни и 200 хонорувани тренъори, когато се виждат резултатите в работата само на неколцина?

[Наистина от тези 60 отбора са мо няколко действително воюваха. Другите участваха. Тук едва ли можем да се задоволим с призива на Кубертен: „Важното е да се участва.“ А когато идваше ред на шампионата, до уредите виждахме само неколцина от многобройната армия на тренъорите. Какво си струва и какво не, федерацията сигурно ще реши, но това е въпрос, който действително си струва да се разгледа не само в една реплика.]

Малин Спасов — директор на спортната школа в Перник:

— Ако тренъорите ни бяха амбициозни като Стефан Станев от Варна и Маргарит Кръстев от Перник, не бихме се безпокоили за бъдещето на спортната гимнастика.

[Наистина ако тренъорите бяха амбициозни като варненските, перникските, русенските, пловдивските, всичко би било наред. А може би тъкмо при тях федерацията би трябвало да съсредоточи внимание, грижи и средства. Защото в този труден спорт само талантливите и амбициозните могат да постигнат нещо, а принципът — да се дава на този, който дава — сигурно би помогнал и на другите, които още не са се събудили.]

Недев — тренъор на горнооряховските пионери:

— Най-напред трябва да се започне с трудното, с оригиналното. Състезателите трябва да свикнат с

3 м с Галина Шамрай — съветска тренъорка:

— Трябва да се започне с работата по стила, а след това да се го ни трудното, защото не се ли свикне с изящното изпълнение още в първите стъпки, няма кога да се навакса.

[Струва ми се, че в този спор Шамрай е права, и все пак добре би било да има повече „неправи“ като Недев, юриста от Горна Оряховица, който без всякакъв условия, но с много любов към гимнастиката вече години наред прави много повече от много специалисти и носи свой почерк, свое търсене и свое откритие.]

Всички питаха:

— Какво чакат софийските дружества?

[Добрата амбиция няма софийско жителство — това пролича още в самото начало. Само при юноши — старша възраст — се чу името на софиянци. От 180-те старта за шампионата на уредите състезателите на ЦСКА се явиха 19 пъти, на „ЖСК—Славия“ — 5 пъти и 156 пъти — от Варна, Перник, Русе, Пловдив... И въпреки че гимнастиците на ЦСКА се постаряха да тушират до известна степен впечатление то от бледото представяне на столицата, не можем да се съгласим, че беше според възможностите на това голямо дружество. Какво ли бихме могли да кажем за „Левски—Спартак“, който има в мъжкия си отбор Райчо Христов и Стефан Зоев, а нямаше нито един отбор в групата на момчетата! В младшата възраст — девойки — „ЖСК—Славия“ се яви с деца, които бяха посрещнати с весело оживление и изпратени със съжаление.]

И не случайно всички се питаха какво чакат софийските дружества, та не идват с отбори, каквито им прилича, на тези състезания. И отговорът идваше така спонтанно, както и въпросът.

Чакат да пораснат състезателите

ДА — отговори първият ден!

Трудно би било да се определи как ще изглежда след няколко години нашата женска и мъжка спортна гимнастика, ако се съди по това, което видяхме през тези шест дни в Пловдив в трите групи. Всъщност възрастният принцип съвсем не беше на почит. В младшата група имаше и пионери, и шестнадесетгодишни, в старшата — тринадесетгодишни... Така както е било удобно на дружествата, когато са пресмятали къде какво кла сиране могат да очакват. Но това не е най-важното. Дали федерацията ще нарече тези групи пионерска, младша, старша или ще въведе някакви разрези, това е въпрос на разбиране, което търпи промени. Важно в случая беше, че в шест дни дефилира цялата гимнастическа спортна младост! Прииждаха поток след поток — 60 отбора — и тук, там припламваше по някоя искра. В някои отбори по една, в други — по повече, в повечето — нито една! Най-напред в първия ден се явиха пионерите и залата се оживи от тази многобройна шумна армия от чудесни деца. Поне от петнадесетина може да се очаква добро бъдеще...

ЩЕ ИМАМЕ ЛИ ГОЛЯМА ГИМНАСТИКА?

НЕ — отговори третият ден!

След пионерите дойдоха девойките и юношите — старша възраст — и настроението в залата спадна. Появиха се и първите тревожни въпроси: Защо така рязко се стеснява пирамидата — при момчетата 12 отбора в пионерската група, 9 в младшата и само 3 в старшата! Къде изтичат тези талантливи, надеждни гимнастици, които видяхме в предишните години? Дали няма да се загубят и някои от тези, на които сега се радваме? Какво е станало с чудесния през миналата година отбор на Плевен (девойки), който сега ти е жал да гледаш? Защо шампионът Красимир Михайлов миналата година повече ни харесваше, когато не успя да стане първ? Защо тъкмо в тази възраст, която трябва

да бъде непосредствен резултат на националните ни отбори, и за?

ДА — отговори шестият ден!

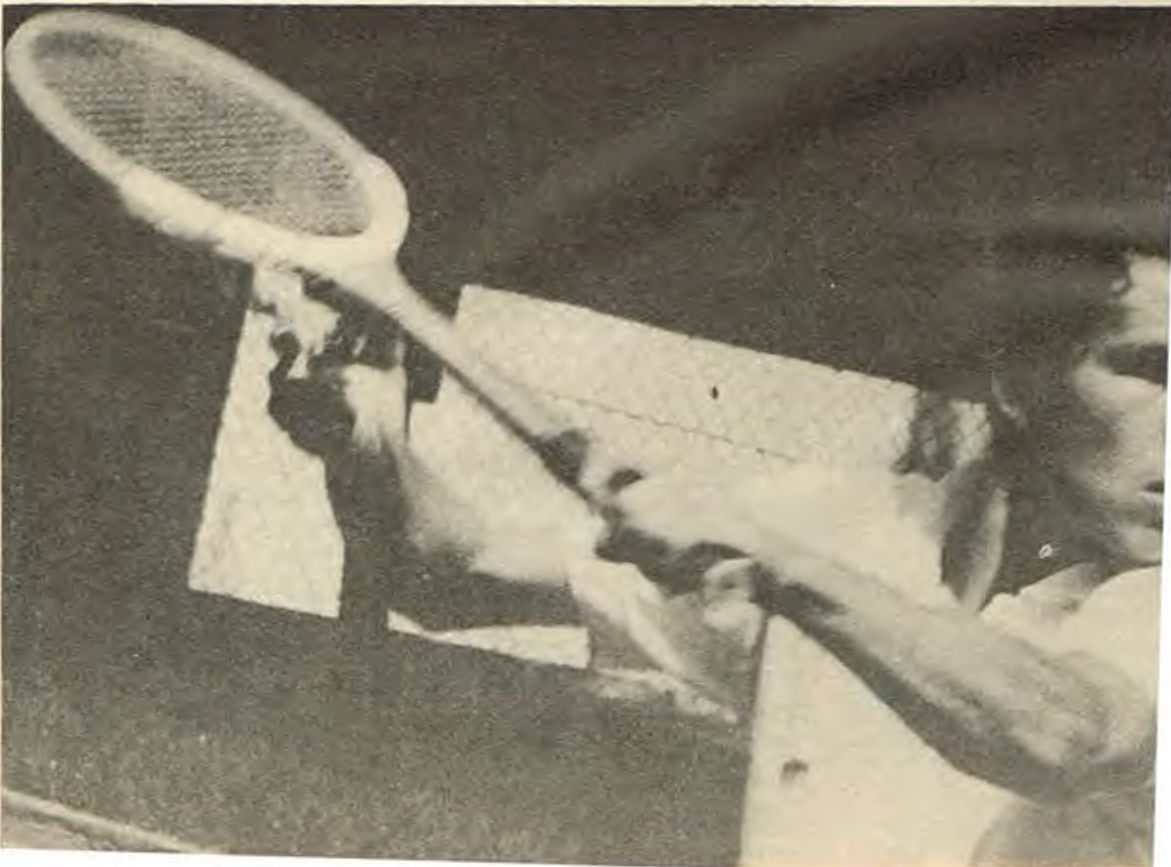
След неприятното впечатление, което оставиха юношите от старша възраст, настъпи отново дух — този път от младшата група. И в многобоя, и в шампионата уредите видяхме гимнастички, които могат да съперничат на включените в националните отбори титulary и изпълнение, и „мъжки“ умения показваха момчетата. Появиха се и чудесни малки гимнастици. Появиха се и имена, които лата вече очакваше и следващият шампион Андрей Керанов, Нели Панова, хомир Михайлов, Мая Петкова, Елена Модева, Геновева Симеонова, Фотко Фотев...

И така: „да“ в двете групи, в третата — на пръв поглед съгласен е добър, а не е. Защото струват многото „да“ в момента когато добрите надежди гледат някъде на сред пътя.

Маргарита РАН
Снимки: Емил МАНД

Симеон Арабаджиев (ЦСКА) — републикански шампион по тенис при юношите — ст. възраст.

ШАМПИОН

Пионерки:
Рени Димитрова (Тр. Тракия (Пд))

Пионери:
Данчо Йорданов (Чм Черно море (Вн))

Младша възраст
девойки:
Нели Панова (Ет-ВТ) Перник

юноши:
Андрей Керанов (Чм Черно море (Вн))

Старша възраст
девойки:
Христина Ставрева (Черно море (Вн))

юноши:
Красимир Михайлов (ЦСКА) Спартак (Пл)

Тихомир Михайлов от втори в многобоя, спечели и публиката, и съдиите. Ха го за смелостта, за те и трудни упражнения

ИНТЕРВЮ

Веселеонора Савова успя да привлече вниманието на специалистите с добрата си игра. И тя, и целият севлиеВСКИ отбор се радваха на голямо внимание. Радваха им се всички, с изключение на... противниците! Две минути след победата срещу „Левски—Спартак“, която не изненада ни кого, седмоласничката Веселеонора Савова даде първото си интервю:

— Защо избра волейбола?
— Аз не съм го избирала. „Избра ме“ другарят Маринов. Играех на улицата народна топка. Той ме извика и каза, че от мене ще стане добра волейболистка. Не зная дали ще стана, но съм му много благодарна.

— На какво според тебе се дължи победата ви срещу „Левски—Спартак“?

— Смятам, че силите ни бяха равни, но ние бяхме по-добър колектив и имахме повече воля. Другарят Маринов винаги ни учи да не се караме, когато губим, да си помагаме и всяка да играе за всички...

„Другарят Маринов“, преподавателят от Севлиево, който показва на много свои известни колеги съвременен волейбол, беше във всички отговори на момичето...

И докато разговаряхме с Веска, от залата долетяха нови радостни викове на новите победители — сега от ЦСКА „Септемврийско знаме“. Цяла седмица в двете пловдивски зали — на „Академик“ и на стадион „Девети септември“ — се състезаваха 24 волейболни отбора — пионери и девойки. Темпераментно, сърцато състезание и както казват специалистите — на много високо техническо равнище.

На снимката: Нападателните акции на севлиеВСКИТЕ волейболистки бяха много успешни срещу „синьобелите“

ЛИПСВАТ БЪРЗИНА И ДУХ

Водач на отбора на ГДР в турнира „Дружба“ бе държавният треньор на pista и шосе Богислав ШОЙНЕМАН. Всъщност не случайно той стана и обект на нашето интервю. Неговите възпитаници заедно с колоездачите на СССР оставиха най-добри впечатления с добрата си подготовка и представяне...

— Какви са Вашите конкретни впечатления от завършилото пистово състезание?

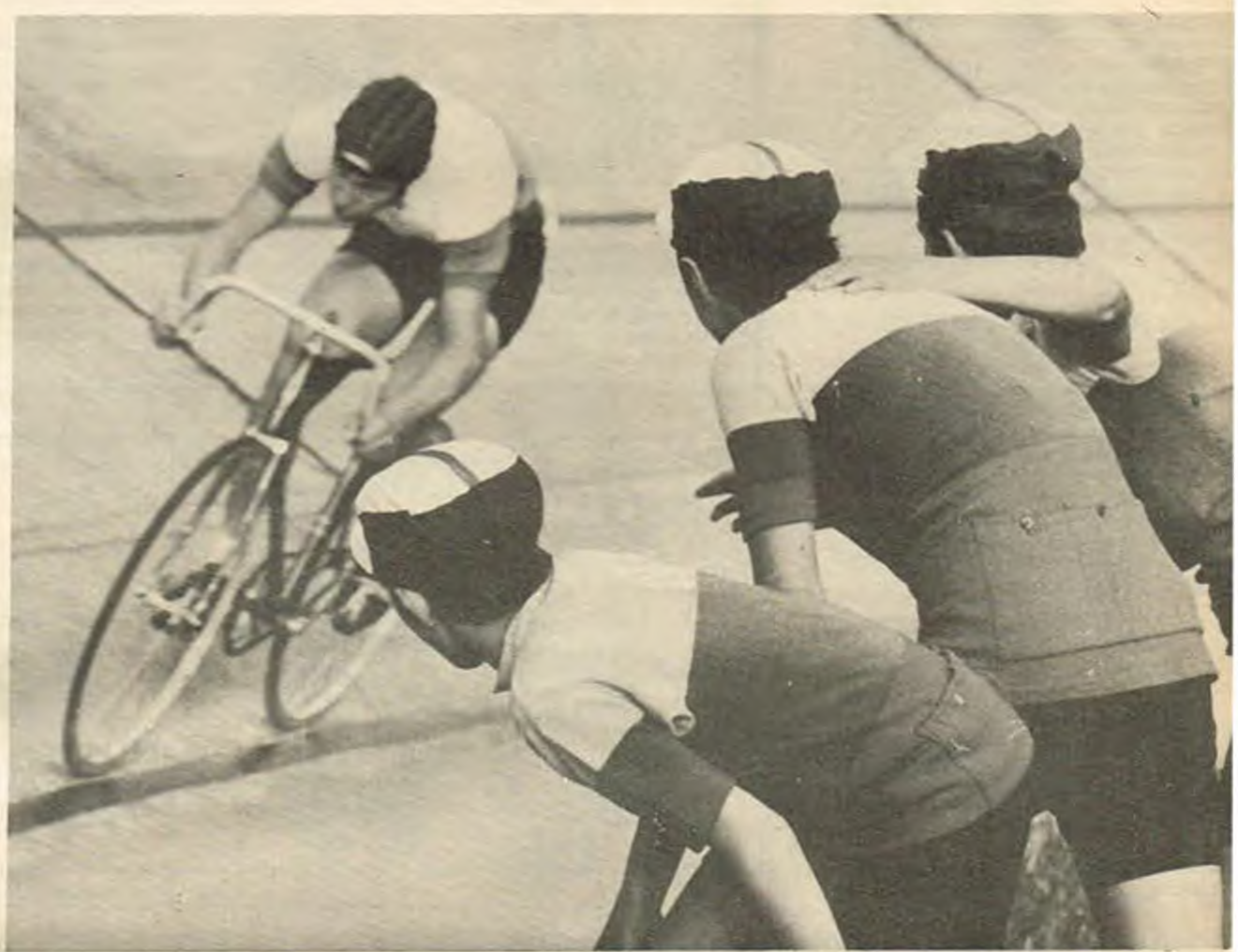
— От спортно-технически аспект турнирът „Дружба“, който за пръв път се организира в България, не отстъпва на предишните четири през миналите години, състояли се в ГДР, Полша, Унгария и СССР. Разбира се, резултатите бяха някоя добри резултати — А. Вдовин (СССР), който в 1980 м от място постигна 1.11,2, а в 1981 м в 4000 м индивидуално преследване. В това бягане нашият Р. Немченко завърши за 5.10,0 мин. Ще ни се да отбележа и отличната организация, гостоприемството, както и pista (дистанцията).

— Нещо за българските юноши?

— На тях им липсват бързина и дух. Особено дух... В съвременния спорт морално-волевата подготовка е от съществено значение за победата!

— На какво отдавате успеха на вашите юноши?

— Преди всичко на усърдната, целенасочена подготовка. В продължение на около месец и половина те участваха в шест контролни състезания. При това всеки от тях тренира рядко упорито и спазва строг режим. Всъщност в това е и цялата тайна на успеха.

ПОБЕДИТЕЛИТЕ В ТУРНИРА „ДРУЖБА“

- 1000 м от място — А. ВДОВИН (СССР) 1.11,2
- 4000 м индивидуално преследване — Р. ХЕГЕЛХОЛЦ (ГДР) 5.10,0
- 4000 м отборно преследване — ГДР 4.49,0
- Бързина — ВЛ. НЕМЧЕНКО (СССР)
- Такел — А. ВДОВИН — ВЛ. НЕМЧЕНКО (СССР)
- Издръжливост 90 обиколки — Р. ШИЛСГАРД (ГДР) 39 т.

В дисциплината „бързина“ не винаги подкрепата на съборниците е най-пистата помоща...

Един от най-добрите млади петовошки — Н. Каменов (ЖСК—Сп)

Сабльорът К. Мерджански (ЦСКА) атакува К. Минков (Ви).

МЛАДИТЕ ВЛАДЕЯТ ТЕРЕНИТЕ

СТАРТ

ЗАБАВНИ МИНУТИ

МИНИ СЛУЧКИ

ХАНДБАЛ И МАРИХУАНА

Година наред любителите на ханд бала в Дания посрещат с усмивка националният състезател Пеле Нилсон. Причиня за това е неговата външност на битник. Дълги коси, дълга брада и едно абсолютно безразлично към хода на играта... Но от някояко ме сеца Пеле Нилсон не се появява на терена. Този факт съвпадна със сензационното разкритие на датската полиция за това, къде изчезват някои младежи от столицата на страната. Оказало се, че те образували група, употребяваща хашиш, марихуана и други наркотици. Няколко младежи починали. Техните „колеги“ ги погребвали тайно на морския бряг или в някой парк. Пеле Нилсон се оказал сред живите, както и някои други спортисти, но общественият скандал принуди федерацията да го изключи от своите редове.

ЗАКУСКА ЗА 70 МЕТРА..

Европейският рекордьор на диск Рики Брух е колоритна фигура. Неговият диск прелита зад 70-те метра. Но за да прати двата килограма на такава далечина, всяка сутрин той се справя с 2 големи чинии овесена каша, 2 литра мляко, 3 варени яйца, половин литър сок от ананаси, 5 хлебчета с масло, кафе... Що се отнася до обедата и вечерята, това е друга тема на разговор...

ДВОЙКИТЕ НА ВРАТАРЯ

Когато синът на норвежкия вратар Карлсен получи двойка, той поднася бележника на баща си заедно със снимки от най-неприятните моменти в кариерата му. „И защо тези репортери толкова много обичат да снимат головете?“ — възмущава се родителят, който твърди, че по този начин бащиният му авторитет се руши.

Тон след европейското първенство в Мадрид е случайно. Редакцията моли читателите на „Старт“ да не тъкват долните редове като наши тактически указания за поведението на българските боксьори на ринга.

Моят кръвожаден противник ме просна на ринга и аз разбрах, че да спечеля лаврите на победата вече едва ли ще ми се удаде.

— Едно! — започна в това време да брои съдията.

— Не бързай — прошепнах аз, — не си на атлетически състе зания.

— Две — продължи той и добави: — Такива са правилата, не съм ги измислил аз.

— Ти имаш ли син? — го запитах.

— Имам — каза той. — Три!

— Е, тогава представи си, че на това място лежи твоят първороден син.

КАК ДА ПЕЧЕЛИМ НА РИНГА

Фейлетон от Ханс ПЕТЕР

— Четири! — изкрещя той, но аз успях да доловя в гласа му лек трепет.

— И ето — твоят син се търкаля в краката ти с разбита челюст и непоносима болка в окото...

— Пе... пе...! — заекна той.

— Той лежи пред тебе и си спомня за своите бедни и нещаст-

ни си си крил и... от неговите измъчени очи се стичат сълзи върху нокаутиранията челюст. О!!!

— Шест! — проплака съдията. — а десет хиляди зрители крещат и вят от радост, приветствуват жестокия победител, който стои разкрачен над него като демон и цинично се усмихва при вида на сразения си противник.

— Седем! — прошепна съдията през стиснати зъби и хвърли пълен с менажист поглед към победителя.

—... а късно вечерта, когато угаснат светлините на спортната зала, нещастният баща ще прегръща своя обезобразен син...

— Стига! — възкликна съдията и ми помогна да стана от пода, — ти си победител!

И узаконявайки победата ми, вдигна нагоре моята десница.

Когато стисках ръкавиците на моя победен противник, аз се навдох и му прошепнах на ухото:

— Човек трябва да умеє да работи преди всичко с главата си, а не с ръцете...

НАГРАДАТА НА

Вие си спомняте тази карикатура — тя бе поместена в бр. 2 на „Старт“. Беше ви предложено да участвате и в един малък конкурс — да ни изпратите вашия вариант за най-остроумен текст под нея.

В редакцията се получиха 265 писма. В много от тях имаше не само пряк отговор на задачата, но бяха изразени и мисли за нашето издание, имаше мнения и препоръки. За всички добри думи и съвети ние благодарим на нашите читатели.

Що се отнася до карикатурата, внимание заслужава писмото на инж. Иван Бориславов от Ботевград, който намира „тази пълна асоциация в мислите на двамата футболисти“ като много опасно явление в нашия спорт. „Когато един истински любител на футбола гледа тази карикатура, в главата му идват един съвсем невесели мисли. При това положение е трудно той да измисли нещо смешно...“

Първата награда на „Старт“ получава студентът от Бургас Недялко Драганов, който е поставил надпис: „ДА БЪДЕШ ИЛИ ДА НЕ БЪДЕШ [В ЛИНЕЙКАТА]“. Драганов трябва да ни съобщи за коя футболна среща желае да му бъде осигурен билет на централната трибуна на стадион „Васил Левски“. Пътните разходи до София са също за сметка на редакцията на „Старт“. На всички останали пожелаваме успех в следващите наши конкурси!

7 ДНИ СПОРТ

ФЕХТОВКА: Продължава тоvnото първенство до 11 в ена. България участва сам саблори.

ТЕНИС: Балканиада (м жени) от 6—11 в Загреб.

ШАХМАТ: Балканиада дължава до 11 в Атина.

Продължава републиканското отборно първенство за юноши и девойки до 10 в София.

ФУТБОЛ: Финален кръг публичанско първенство — детските отбори, а утре — шеските (младша възраст) фия.

ВОЛЕЙБОЛ: Турнири за та на НРБ от 7 до 11 в ловград (мъже) и в София (ни).

Финал „Спортна младос пионери, юноши — младша ша възраст от 7 до 11 в

БАСКЕТБОЛ: Десетият вал на младостта (пионери нерки, юноши и девойки — ша и младша възраст) пре ва до 9 в Силистра.

БОРБА: Републиканско ство (два стила) от 5 до младежи в Станке Дими за юноши в Хасково.

КОЛОЕЗДЕНЕ: Републ първенство за мъже от 9 Казанлък.

БОКС: Републиканско ство за юноши до 10 в Т

ВОДНА ТОПКА: Първи републиканско първенство ши — младша възраст от в София.

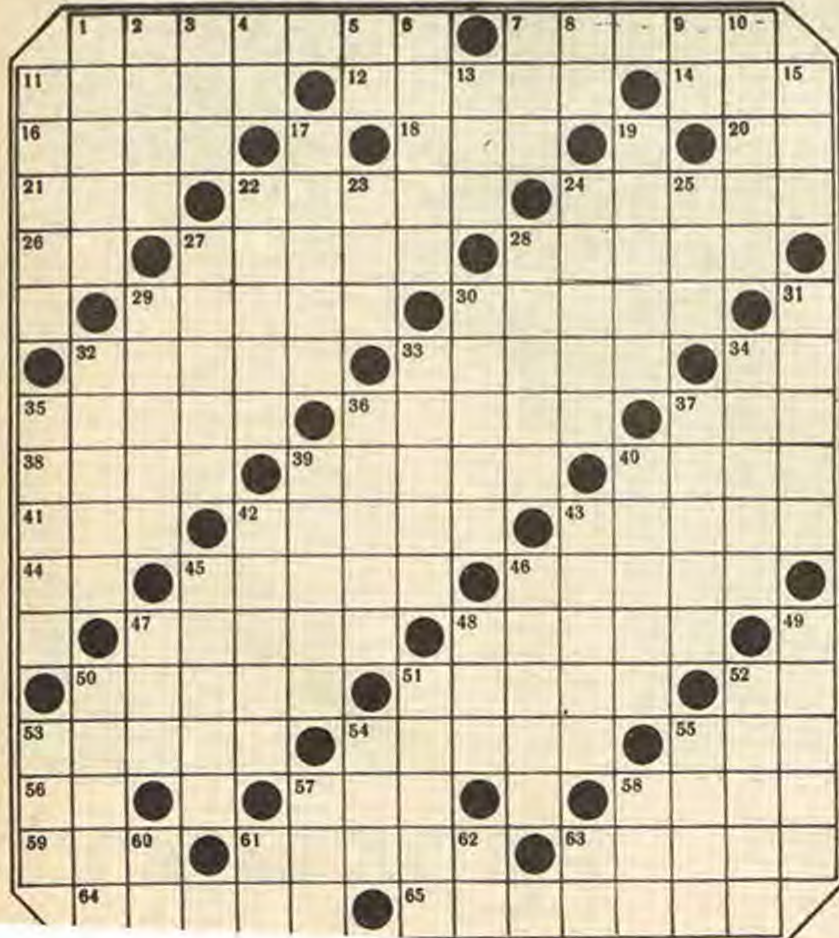
КОНЕН СПОРТ: Репуб първенство за мъже до 1 бухин.

ХАНДБАЛ: Републикан венство за юноши и дев младжа възраст от 7 до вец.

„Преди започването на първата карикатура

„Така им се пада... Т не е платила нищо за п на този мач!...“

КРЪСТОСЛОВИЦА

- ВОДОРАВНО:** 1. Републиканският шампион за 1971 г. по класическа борба в кат. 90 кг. 7. Известен италиански футболен отбор. 11. Футболист от „Локомотив“ (Пд) и националният отбор. 12. Известен наш волейболист. 14. Френски футболен отбор. 16. Длъжностно лице в древния Рим. 18. Дамска прическа. 20. Музикална нота. 21. Хищник от рода на котките. 22. Известен български хокеист. 24. Югославски футболен отбор. 28. Съветски киноартист. 27. Водач. 28. Футболист от „Марек“. 29. Съветски шахматист. 30. Футболист от „Черно море“. 38. Наш шахматист, реп. шампион за 1970 г. 33. Български щангист, реп. шампион за 1970 г. в кат. 67,5 кг. 34. Инициалите на футболиста от „Тракия“. 35. Вдадена в сушата част от водно пространство. 36. Известен в близкото минало български футболист. 37. Инициалите на отдела в БСФС, който се занимава с олимпийската подготовка. 38. Азиатска държава. 39. Футболист от „Левски-Спартак“ и националният отбор. 40. Женска дреха (мн. ч.). 41. Немски писател, представител на критическия реализъм (1875—1955). 42. Известен наш състезател по спортна стрелба. 43. Подход за откриване или възприемане на познания и истини. 44. Инициалите на доскоро играещ наш футболист, участник в две световни първенства. 45. Футболист от „Етър“. 46. Известен в близкото минало футболист на „Славия“. 47. Световноизвестен в миналото български борец. 48. Български футболист от първите години след 9. IX. 1944 г. с 9 участия в нац. отбор. 50. Български футболист, рекордьор по броя на участията си в нац. отбор. 51. Футболист от „ЖСК-Славия“. 52. Модел съветски хеликоптер. 53. Футболист от отбора на „Левски-Спартак“. 54. Футболист от ЦСКА „Септ. знаме“ и нац. отбор. 55. Област в ГФР. 56. Модел съветски самолети. 57. Съветски шахматист — бивш световен шампион. 58. Хладно оръжие (мн. ч.). 59. Цвет на лицето. 61. Известен български плувец. 63. Футболен отбор от гр. Пирдоп. 64. Известен унгарски футболен отбор. 65. Западногермански футболен отбор.
- ОТВЕСНО:** 1. Съветски футболист от сборния отбор на страната. 2. Известен италиански баскетболен отбор. 3. Кожна болест по главата. 4. Инициалите на български писател („Тревога“). 5. Част от кола. 6. Австрийски футболен отбор. 7. Инициалите на най-авторитетната международна спортна организация. 8. Инициалите на наша лекоатлетка. 9. Мярка за повърхнината. 10. Наш борец, двукратен реп. шампион в кат. 68 кг кл. ст. 11. Наш футболен отбор, двукратен носител на Балканската купа. 13. Дълбок трап, яма. 15. Посobie за рязане. 17. Български борец, олимпийски шампион. 19. Наш народен художник. 22. Известен български борец, световен, европейски и олимпийски шампион. 23. Пиеца от Н. Островски. 24. Футболен отбор от северната „В“ РФГ. 25. Вид спорт. 27. Известен съветски лекоатлет — скок дължина. 28. Наш боксьор в кат. 51 кг, национален състезател. 29. Принадлежност към облеклото. 30. Български шахматист. 31. Румънски футболен отбор. 32. Тържествено шествие. 33. Футболист от „Чардафон-Орловец“. 34. Футболен отбор от гр. Шумен. 35. Известен съветски хоке-
- ист. 36. Футболен отбор на „В 37. Футболен отбор от „А Известен български футбо тел на „Златната обувка“. лист от „Левски-Спартак“. лист от „Тракия“. 43. Фут „Марек“. 45. Футболист „Славия“ — вратар. 46. Ф бор от „А“ РФГ. 47. Дома но. 48. Инициалите на з ния клуб на писателите. ски лекоатлет, реп. ш скок дължина. 50. Футб от южната „В“ РФГ. 51 шахматист, гресмайстор. от кобилешко мляко. 55 термин. 54. Подаване между двама играчи. 55. състезание. 57. Термин 58. Провлак в Югоизточ Инициалите на известна атлетка, петобойна. 61 божество. 62. Кантон в 63. Град във Франция. 64
- Съставил: **ВЕСЕЛИ**
- ОТГОВОРИ НА КРЪСТ ОТ БРОЙ 4**
- ВОДОРАВНО:** 1. Косих 7. Але. 8. Семов. 9. Адо. 12. Вава. 15. Зоев 20. „Пират“. 21. Илиев Марко. 24. Файс. 26. Ф 31. Донер. 32. Карон, Савов. 35. Ранев.
- ОТВЕСНО:** 1. Косев, Хава. 4. „Перо“. 5. Лип 11. Дан. 13. Атина. 14. лопф. 16. Елена (Госп „УТА“. 19. Анк. 23. Раг 25. Ионов. 27. Ларин, Орев. 30. Окер.
- Решение на шахмат:** **Брайер:** 1. Дс5! г1д 2. ф2! 1... г1т! 2. Тф4 1... г10 2. Тх3, Цг2, 1 г1К! 2. Т: ф2 К: е2+

Илюстрация: ПЕТЪР ЦИЦАРСКИ

БОЯН БОЛГАР

Писателят Боян Болгар е една оригинална личност в съвременната ни литература. Не е лесно да се проследи творческият му път от 1933 година досега — път, който минава почти през всички жанрове — пътеписи, романи, драми, разкази, есета, афоризми и др. Боян Болгар е творец, който търси и рисува забележителни човешки образи и жизнени конфликти. Малцина български писатели могат да се похвалят с творба, която да е предизвикала такова възмущение сред съвременната ни младеж като „Седемнайсетгодишните“ на Болгар.

Светът в творчеството на Боян Болгар е много разнообразен. И това разнообразие идва от връзката му с живота, от обстоятелството, че то се ражда от непосредствени наблюдения и впечатления. Да размишлява постоянно над онова, което среща всекидневно по пътя си, у Болгар е дарба, която се е превърнала вече във великото творческо умение. Всекидневността в прозаичността на писателя е лишена от дребнавост. Тя означава в неговата криминална съдбата на героя и се носи от несправедливите нравствени търсения. Една от големите в това отношение е разказът „Вратата на честта“, който помещаваме в този номер на „СТАРТ“.

Водехме с два на един. Купата беше кажи-речи в ръцете ни. Трябваше ни победа и само девет минути ни отделяха от този сладостно парлив момент. Девет минути приключваха борбата с отбори съперници, траяла близо половин година. Крилато чувство. Разбирам защо елините са изобразявали победата с широко разтворени крила: гледал съм в Лувър мраморното изображение на победата при Самотраки, беше на връщане от двубоя в Лил.

Изведнъж — бъркотия пред моята врата. Как я допуснаха защитниците? Е, допуснали я, допустимо е. Настръхнах като подгонен звяр. В кой миг котката се спуска върху мишката? В кой миг ястребът се стрелва към пилето?

Аз съм опъната струна, pistolетен спусък, който само трябва да бъде натиснат; всичко в мене е предел. Преодолял съпротивата на моите пазители, нападателят расте насреща ми. Очите ми са се впили в топката, която е моя присъда.

Чий бег е по-бърз от моя на един победоносец? Загубили самообладание, ужасени пред неповторимото, нашите избират помалкото зло — удар в гърба. Какво значи „избират“? Има ли в такива мигове възможност за избор? Можеш ли да спреш стрелата, излетяла из лъка, можеш ли да смениш полета й?

Писъкът на съдийската свирка реши дилемата. Възмездие за покушението: изобличителна атака от единият метр. Миг затишше. Почти събоносно. Отпускане на всяка воля у нашите като след автомобилна злополука. Безпомощно изчакване.

Дуелът е вече само с мене. Един срещу един. Гладиаторска разправа. Краен шанс за избавление. Фатален дуел. Куршум, който трябва да бъде уловен с ръка. Кой ще го изстреля? Кой е най-самоувереният, най-точният измежду противниците?

Изстъпва се Траянов. Траянов? Нима той, моят личен съперник? Той, който ми отне Евчето? Е да, самоуверен е, премного самоуверен, прелива от самоувереност. Може би затова ми отне Евчето. Нетърпима самоувереност! Неговите винаги крещящи цветни панталони, винаги с различно поло — вишнево, кобалтово, лимоново; неговите обувки патешка стъпка! Неговите само-

изтъквания! Неговите шегички! Не, Евчето няма да бъде пощастливо, само че той я откъсна от мене. Мой съперник? Направо казано, моя противоположност, мой абсолютен противник.

Поставя топката на единнайсетметровата граница, както се поставя пълнител в карабина. Прави бавно няколко тигрови крачки назад. Опитвам се да си представя накъде ще стреля. В десния ми долен ъгъл? Майстор е на тоя прицел. Никога кракът не му е изневерявал. Или почти никога. Но може би се досеща, че чакам удар отдясно и ще се метна натам. Тъкмо затова може би ще бие в другия ъгъл. Нямам много време за преценка.

Поглеждаме се. Двоуми ли се той, усетил ли е, че съм доловил замисъла му? Или само ме измерва? Или пък цели да ме омаломощи вътрешно, та не маха погледа си?

Стадионът е примрял в очакване. Още петдесет хиляди погледа освен неговия! Враждебни като неговия? Съзвучни? Един от тях е и погледът на Евчето навярно. Не навярно, а съвсем сигурно. Нейните зелени очи, които ме грабнаха като бистра, весела река! Как ли ме гледат сега?

Трябва, трябва да спра удара му! Да защита вратата си! Вратата на съперничеството, вратата на честта, вратата на обичта, вратата на отбора! Къде ще стреля той? Има четири посоки на разположение. А трябва да уловя куршума в шепата си. Да бих имал множество ръце като Сива!

Неравен дуел! Несправедлив! Предимство на похитителя! Ето го, готов е. Нямам никакво време за гадаене. Трябва да се съсредоточа. Този удар решава всичко. Каквато и да е посоката на изстрела, трябва да бъде по-бърз от него.

Съдийски сигнал! Отбор, игрище, трибуни, петдесет хиляди очи, всичко се стопи в един беззвучен скок. Топката на черни и бели ромбове е в ръцете ми. Не знам как, не мога да обясня. Но я стискам, както не бих стискал имане. Тя не мина чертата на моята врата. Видя ли, Евче? Не мина! Не мина през вратата на честта, чуваш ли?

...тава истинна е, че всеки автор може да бъде представен най-добре от творчеството, което пише. Така че в случая съм търсен. Лилиана Стефанова е една от най-утвърдените имена в съвременната ни литература. Между първите в списък на „В Москва“, издаден през 1952 г., и най-новата й книга „Слънцето ме целуна“ открива значителен творчески напредък. Температурното перо на Лилиана Стефанова са излезли повече от десетина книги със стихове. Лилиана Стефанова работи и в областта на есеите, очерка, художествената публицистика.

...интерес от страна на читателите и критиката бе посрещната с интерес. За тази своя творба Лилиана Стефанова бе удостоена с Димитрова награда. Това е първото литейно признание със спортна тематика, свързано с това високо отличие.

...авторката изпява най-чистото на своето дарование — поезията, умение да улови най-характерното в живота и събитията, способност да размишлява, да внушава. Предполагам, че у всеки, който е бил в Мексико, се е пробудил въпросът: С какво трябва да облича на спортния живот авторката, преди да започне отблизо с него, и каква е идеята за написването на тази книга?

...бих искала да ви заблужда. Спортът беше за мен една от най-важните съвременности, която

оставаше извън рамките на моите привързаности. От време на време потъвах в емоционалната буря на някой стадион — и толкоз. И моята така неочаквана за мен среща с мъжествената красота на българския и световния спорт в Мексико беше всъщност обмислена и програмирана от тези, които най-много се грижат за авторитета и добрата популярност на спорта — от ръководството на Българския съюз за физкултура и спорт, от неговия отдел „Агитация и пропаганда“, от тези, които виждат в спорта активна възпитателна сила. Аз им благодаря за голямата възможност, която те разкриха пред мен, да мога като член на българската олимпийска делегация чрез една непосредствена близост с хората и съби-

ЛАВРОВАТА КЛОНКА ПРИНАДЛЕЖИ НА ДУШЕВНО СИЛНИТЕ И ЧИСТИ ХОРА

ПРИ ЛИЛЯНА СТЕФАНОВА
ЛАУРЕАТ НА ДИМИТРОВСКА
НАГРАДА, АВТОР НА КНИГАТА
„ВУЛКАНИТЕ НА МЕКСИКО
ДИМАТ“

тията да почувствавам най-важното в една многостранна и богата действителност.

Как възникна идеята за книгата? Тя може би се раждаше заедно с ония свети български чувства, които пълнят душите ни, когато виждаме България увенчана с нова олимпийска победа, или в ония приятелски и пределно искрени разговори след уморителен ден с наши спортисти, или в яркото обкръжение на един революционен и горд народ като мексиканския, сред неговите страсти и вечни песни и танци... Тя се раждаше навсякъде в тая свободолюбива латиноамериканска страна, където чудно се съчетаваха присъствието на България с присъствието на големите пориви.

Лилиана Стефанова дълбоко е проникнала в психиката на спортиста, майсторски е пресъздавала неговите предстартови възмущения, не една страница е отделена на напрежението и драматизма на спортната борба, където се проявява „силата на волята, силата на духа“. Авторката разказва с уважение за „онова страстно, дори съвсем упорство на волята да търси тайната на собствените си мускули...“

— Кое ме накара с нов поглед, с увлечение и радост да навляза в тоя хубав свят на младост и жизнено бие? Преди всичко тая наистина поразителна способност да пренебрегнеш всичко, да не търсиш лесни радости, дълги години да се готвиш за тези върховни няколко минути на тепиха или на ринга, когато ще вдигнат ръката ти на победителя. Изобщо този прекрасен стремеж към победа.

Животът на нашите най-добри спортисти отново и отново ми доказа, че както в литературната работа, така и в спорта всичко в последна сметка решава трудът.

Не мога да отмина още една забележителна черта на спортиста, скрита в приятелската преградка между победителя и победения. Струва ми се, че в спорта може да съществува чудесно приятелство въпреки постоянната атмосфера на съперничество и съревнование.

Увлечателният и задъхан разказ във „Вулканите на Мексико димат“ често отстъпва място на размислите за ония моменти, върху които трябва още по-настойчиво да се съсредоточи вниманието на състезатели, треньори, ръководители и на цялата ни обществена, за да има България повече спортисти от световна величина...

— Бих искала да се спра само на един момент. Но той ми се струва най-главният. Големият спортист трябва да бъде духовно силен човек. И тая духовна сила, тая нравствена енергия трябва да се тренира също така настойчиво и упорито, както физическата сила. Лавровата клонка на победителя, изглежда, много обича душевно силните и чисти хора.

— Все повече млади хора — и като спортисти, и като привърженици на спорта — изпъват стадионите, спортните зали, басейните. Спортът става тежък приятел, става съставна част от комунистическото възпитание на нашата младеж...

— Сега вече, след като имах възможност дълго време да се чувствавам близка на някои проблеми на нашия спорт, бих могла спокойно да твърдя, че комунистическото възпитание на нашата нова и прекрасна младеж не е възможно без хармонията между отлична физика и висок дух. А спортът има, струва ми се, голяма дял в постигането на тази желана хармония.

Борислав ГЕРОНТИЕВ

екран

1

ДИМИТЪР ПЕНЕВ (ЦСКА) — най-добър футболист на първенството 1

2

3

1

Ветеранът на унгарската лека атлетика, 34-годишният гюлетласкач Вилмош Барю, бивш европейски шампион и носител на бронзов медал от олимпиадата в Токио, си е поставил за цел тази година да прехвърли границата на 20-те метра. Миналата седмица той подобри собствения си национален рекорд с постижение 19,77 метра.

2

Белгийският колоездач Еди Меркс продължава да свири първа цигулка в големите професионални състезания. Облече жълтата фланелка и в обиколката на Франция.

3

Няколкостотин юноши и девойки от Новосибирск изучават фехтовалното изкуство в спортния клуб „Виктория“. Най-добрите от тях при тържествена обстановка биват посвещавани в мускетари. Рицарската шпага е в ръцете на академик Михаил Лаврентиев, председател на Сибирското отделение на Академията на науките на СССР.

4

И през тази година румънецът Настасе и чехо-словакът Кодеш имаха отлични прояви по големите международни турнири в Европа. Ето ги след финалния двубой между тях в открития шампионат на Франция. Купата е в ръцете на победителя Кодеш.

5

Югославиниът Сноблар стана голмайстор на тазгодишния шампионат по футбол във Франция, като вкара 44 гола за своя отбор „Марсилия“ — новия първенец на страната. С това постижение Сноблар безспорно ще спечели и „Златната обувка“ на „Франс Футбол“.

4

5